

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
85. (1405.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,1073 ▲
	1 amerikai dollár	2,7775 ▲
	100 magyar forint	1,5511 ▲

Aktuális

2

Törvény az egyenruhások ellen

Az „egyenruhás bűnözés” megjelenése miatt módosította a Magyar Országgyűlés a büntető törvénykönyvet. Az MSZP és LMP együtt szavazott a kormánypárttal, a Jobbik elutasította a módosítást. A jövőben börtönnel büntetik a gyöngyöspataihoz hasonló demonstrációkat.

Gazdaság

6

„Cora”-beli székelyek

Termékkóstolóval és kézműves-bemutatóval kezdődik holnap a budakalászi Cora áruházban a Székely hetek elnevezésű rendezvénysorozat, amely május 22-ig tart az üzletlánc magyarországi áruházai-ban. A hazai termelőket hamarosan a CBA is „befogadja”.

Kultúra

8

Zsinagógaavatón Kelemen

A bukaresti Korál Templom felújított homlokzatának átadási ünnepségét tartották meg tegnap a román fővárosban, a Romániai Zsidó Hitközségek Szövetsége fennállásának 75. évfordulója apropóján.

Vezércikk

3

Az alapvetés

A budapesti alapvetés szerint a magyarok lakta határon túli területek magyar jellegű megőrzése csupán annyira érdekes, hogy előőrsei lehessenek egy magyarországi gazdasági terjeszkedésnek. Következőképpen a szóban forgó országokban a nemzetiségi jogokért folytatott küzdelemnek semmi értelme, hiszen nemzeti összefüggésekben a magyarországi kézi vezérlés majd min-

Székedi Ferenc **dent elintézt.**

Csihányyleves fő Rákoson

Helyszíni riport a magyar–roma konfliktusairól elhíresült Brassó megyei faluból**Etnikai frontvonal. A Brassó megyei Alsórákos magyar és roma lakosai között a szegénység és a gyűlölet húz mély árkokat**

Fotó: Tofán Levente

Háborús övezetre emlékeztető hangulat fogadta riportereinket a magyar–roma konfliktusairól elhíresült Alsórákoson. A szász stílusban épült Brassó megyei falu utcái kihaltak, csupán a csendőrök járőröznek, a házak ablakait vastag rácsok védik. Az április 9-én történt incidens óta – amikor verekedés tört ki a rákosi magyarok és cigányok között – a falut karhatalmi szervek „szállták meg”: mindenkit leellenőriznek, akár be-, akár kifelé megy a faluból. A romák lakta Borbáth-telepen a félelem és a nyomor honol. **7. oldal** ▶

Bukarest – bin Laden végzete?

▶ A CIA romániai és lengyelországi titkos börtöneiben őrzött terroristákból csikarták ki Oszama bin Laden rejtőzködési helyét – legalábbis a nemzetközi sajtó legfrissebb információi szerint. Egy másik szál az egykori Jugoszláviába vezet: az al-Kaida állítólag Fiumében hajózta be az 1986-ban az afganisztáni szovjet megszállók ellen vásárolt fegyvereket. Washingtoni felszólításra Iszlámábád alaposan kivizsgálja, miért nem derítették a pakisztáni hírszerző szolgálatok fényt arra, hogy a rettegett terrorista a főváros közelében él egy erődítményszerű épületben. Az 1957-ben született Oszama bin Laden egyébként amerikai pénzen, a CIA-tól kapott kiképzést.

2., 4. és 9. oldal ▶**Védelmi ernyő – Olténiából**

▶ Ballisztikus rakéták megsemmisítésére alkalmas elfogó-rakétákat telepítenek az Olt megyei Deveselu községben jelenleg használaton kívül levő légitámaszponton – jelentette be tegnap Traian Băsescu. Amint a

román államfő hozzátette, az amerikai rakétavédelmi rendszer részeként 2015-ben üzembe helyezett radarállomás és 24 rakéta hosszú távon és a legmagasabb szinten garantálja Románia nemzetbiztonságát. **3. oldal** ▶

Amerikai küldöttség az Olt megyei Deveselu határában

Fotó: Mediafax

Egyezségeket rúg fel a Fidesz?**Cs. P. T.**

▶ Az RMDSZ ellen irányuló politikai döntésként értelmezi Kovács Péter főtitkár a magyar kormány az azt a döntését, hogy május 9-től a Progress Alapítvány által működtetett ügynevezett státusírodák már nem jogosultak el látni a magyarigazolvány ügyintézésével kapcsolatos feladatukat. Erről hétfőn értesítették a főtitkárságon működő Központi Tájékoztató Irodát a budapesti illetékesek, néhány nappal azután, hogy Kövér László magyar házelnök kabinetfőnöke megerősítette: a Fidesz-kormány az oktatási támogatások pályázatainak lebonyolítását sem bízta többé az RMDSZ-közeli Iskola Alapítványra. **Folytatása a 3. oldalon** ▶

Röviden

Vádat emeltek Ridzi ellen

Vádat emelt tegnap az Országos Korrupcióellenes Igazgatóság (DNA) Monica Iacob-Ridzi volt ifjúsági és sportminiszter ellen. A demokrata-liberális (PD-L) politikus azt követően került a korrupcióellenes ügyészek figyelmébe, hogy a sajtó kiderítette, a 2009. május 2-án Costinești-en megtartott ifjúság napján az általa vezetett tárca a költségeket szándékosan felültervezte, a többletszeget pedig vélhetően pártfinanszírozásra fordította.

Újabb erdélyi Jobbik-iroda

Újabb erdélyi irodát nyit a hét végén Szatmárnémetiben Szedgedi Csanád, a magyarországi Jobbik Magyarországért Mozgalom európai parlamenti képviselője. A Hám János utca 4. szám alatt (a Magyar Polgári Párt egykori székhelyén) tegnap még folytak a felújítási munkálatok, a sajtó képviselőit ma tájékoztatják erdélyi terveikről a szélsőjobb oldali szervezet képviselői.

Borbély László New Yorkban

A szállítási, vegyi anyagok, a hulladékgazdálkodás, a bányászat, a fenntartható fogyasztás és termelés keretprogramja keretében döntéshozatal várható az ENSZ Fenntartható Fejlődési Bizottságának 19. ülésén május 1. és 13. között New Yorkban. A tanácskozás megnyitását Borbély László környezetvédelmi és erdészeti miniszter, a bizottság elnöke rámutatott, hogy a fenntartható fejlődés napjainkban kiemelt helyet foglal el a nemzetközi politikában.

SZNT-ülés Trianon jegyében

A trianoni békeszerződés évfordulója, avagy a nemzeti összetartozás napja jegyében ül össze június 3-án a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagytermében. Az ülésen határozatot fogadnak el a nemzeti régiók együttműködéséről és az önrendelkezéssel kapcsolatos uniós szintű állampolgári kezdeményezésről. Döntenek arról is, hogy a felvidéki Magyar Koalíció Pártját teljes jogú taggá fogadják a Kárpát-medencei Magyar Autonomia Tanács, valamint együttműködési megállapodást írnak alá a bukovinai székelek szervezetével.

Ragaszkodnak a postahivatalhoz

Háromszázan csatlakoztak az ötszáz lelkes Kisbaconban ahhoz a tiltakozó akcióhoz, amely révén a helyiek az áprilisban bezárt postahivatal újranyitását szeretnék elérni. A Román Posta illetékes sepsiszentgyörgyi képviselője és a kisbaconiak háromtagú küldöttsége tegnap egyeztetett.

Ismét Pálinkás az MTA elnöke

Pálinkás Józsefet (*képünkön*) választotta meg újabb hároméves ciklusra elnöknek a

Magyar Tudományos Akadémia. A 181. közgyűlés újra bizalmat szavazott Németh Tamás főtitkárnak és Csépe Valéria főtitkárhelyettesnek is.

Megvan a másik fekete doboz is

Megtalálták a második fekete dobozát is annak az Air France-gépnek, amely 2009. június 1-jén Rio de Janeiróból Párizsba tartott, majd útközben az Atlanti-óceánba zuhant – jelentette be tegnap a vizsgálattal megbízott francia hivatal.

Vigyázták Oszamát

Pakisztán tudta, hol tartózkodik a terroristavezér?

Gy. Z.

Pakisztán washingtoni nagykövete szerint Iszlámábád alaposan kivizsgálja, a pakisztáni hírszerző szolgálatok miért nem derítették fényt arra, hogy Oszama bin Laden Iszlámábád közelében él egy erődítményszerű épületben. Huszein Hakkani a CNN hírtelevízióknak nyilatkozva cáfolta azt, hogy bin Ladent támogató rendszer létezett Pakisztánban. A diplomata ugyanakkor tényként kezeli azt, hogy valakik oltalmazták az al-Kaida terrorszervezet vezetőjét. Az iszlámábádi vezetés „mindig is tudta”, hogy Oszama bin Laden Pakisztán területén tartózkodik, de ezt a tényt mindvégig igyekezett eltussolni – jelentette ki tegnap Mohammad Amin Farhang, Afganisztán korábbi kereskedelmi minisztere a Deutschlandfunk német közszolgálati rádiónak adott nyilatkozatában.

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa meglepedéssel fogadta azt a

Iszlám szokás szerint megkapta a végtisztességet

Az amerikai erők muszlim szertartás szerint, egy repülőgéphordozó fedélzetén, az Arab-tengeren adták meg a végtisztességet Oszama bin Ladennek – közölte Washingtonban egy névtelenül nyilatkozó amerikai hivatalos forrás. „Az elhunyt számára vallási szertartást tartottak a Carl-Vinson amerikai hadihajó fedélzetén. Ezt az iszlám hagyományok szerinti temetés követte. A halottat megfürdették és testét fehér szövetbe burkolták” – jelentette ki a tisztviselő.

hírt, hogy Oszama bin Laden „soha többé nem tud végrehajtani terrorcselekményeket” – olvasható a testület hétfőn kiadott nyilatkozatában. A bin Laden megsemmisítésére irányuló amerikai akció „áttörést” jelent a terrorizmus elleni harcban. A pakisztáni elnök megerősítette, hogy az Oszama bin Laden elleni akciót amerikai katonák hajtották végre, a pakisztániak nem vettek részt benne, s nem is tudtak a terroristavezér hollétéről. Aszif Ali Zardari a *The Washington Post* című amerikai lap véleményoldalán megjelent írásában közli: habár a vasárnapi akciót nem közösen hajtották végre, az

Egyesült Államok és Pakisztán közötti évtizedes együttműködés és partnerség vezetett el Oszama bin Laden megöléséhez.

Egy tavaly közzétett, korábban titkos dokumentum szerint még 1986-ban Zágrábban és Belgrádban fegyvereket, a boszniai háború idején pedig a horvát fővárosban lakásokat is vásárolt Oszama bin Laden – közölte tegnap a *Vecernji List* című horvát napilap. A dokumentum szerint „az afganisztáni szovjet megszállók kiűzésére” szerzett fegyvereket a fiúmei kikötőből szállították a pakisztáni Karacsiba, majd onnan Afganisztánba. ◀

Az amerikai vezetés egyenes adásban nézte a kivégzést. Obama magába roskadt, Clinton külügyminiszter elborzadt

Törvény az egyenruha ellen

MTI

Az „egyenruhás bűnözés” megjelenése miatt módosította a Magyar Országgyűlés hétfőn késő este a büntető törvénykönyvet (Btk.). A kormány javaslatára 280 képviselő szavazott igennel, 40 pedig nemmel. A javaslatot támogatta az ellenzéki MSZP és LMP is, a Jobbik viszont elutasította. A jövőben három évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető az, aki olyan kihívóan közösségesellenes magatartást tanúsít, amely riadalmat kelthet valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz tartozó közösség tagjaiban. Az Országgyűlés a jogszabály sürgős kihirdetésére kérte a köztársasági elnököt.

A Btk. emellett külön rögzíti, hogy aki a közbiztonság, a közrend fenntartására irányuló olyan tevékenységet szervez, amelyre jogszabály nem jogosít-

ja fel, vagy a közbiztonság, a közrend fenntartásának látszatát keltő tevékenységet szervez, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető. Szankcionálható az is, aki a helyi polgárőrszervezet tagjának a polgárőrségről szóló törvényben meghatározott feladatai ellátását úgy szervezi meg, hogy a szervezet a polgárőrségtörvényben meghatározott együttműködési kötelezettségét nem teljesíti.

A magyar kormány a módosítást azzal indokolta: egy jogállam nem engedheti meg magának a közbiztonság fenntartására vonatkozó állami monopólium megsértését. Szijjártó Péter, a magyar miniszterelnök szóvivője korábban azt mondta, a Btk. szigorítását azért kezdeményezik, mert új bűnözési forma, az „egyenruhás bűnözés” jelent meg Magyarországon. ◀

Magyarország kitart Líbiában

Hírösszefoglaló

Elismeréssel szolt az Európai Unió kül- és biztonságpolitikai főképviseletének szóvivője arról, hogy az EU-tagállamok közül egyedülként a soros elnökséget ellátó Magyarország még működötti nagykövetséget Líbia fővárosában, Tripoliban. Maja Kociancic tegnap kijelentette: Líbiában „a helyzet nagyon nehéz, és tiszteljük a magyar elnökséget azért a munkáért, amelyet ott végez”. A líbiai rezsim egyes tagjait is ért múlt heti NATO-csapás és az azt követő zavargások után minden, még ott tartózkodó EU-tagország kiűrtette képviselőit Tripoliban, és az ENSZ-alkalmazottak is elhagyták az országot. A magyar nagykövetség mellett mindazonáltal még Romániának is működik egy konzuli szolgálata Líbiában.

Euronest: az Európai Unió „jó szomszédai”

ÚMSZ

Megalakult tegnap Brüsszelben az Európai Parlament és az Európai Unió kelet-európai partnerségi programjában részt vevő országok (Ukrajna, Moldova, Grúzia, Azerbajdzsán, Örményország, Fehéroroszország) közös parlamenti közgyűlése, az Euronest. Jerzy Buzek, az EP elnöke az eseménnyel kapcsolatban elhangzott nyilatkozatában egyebek között hangsúlyozta, hogy miközben az EU jelenleg az észak-afrikai változásokra összpontosít, „ugyanennyire elkötelezett” a keleti szomszédság programja mellett is. A most megalakult fórum célja, hogy segítse az érintett térségek közti politikai kapcsolatok intenzívebbé tételét, illetve gazdasági integrációjukat, anélkül azonban, hogy befolyásolná a szomszédsági politikában érintett országok egyenkénti integrációs törekvéseit. Fehéroroszország hivatalosan ugyan tagja az új közgyűlésnek, de – Buzek megfogalmazása szerint – parlamenti képviselői addig nem vehetnek részt a munkában, amíg az országban szabad és tisztességes választásokat nem tartanak. Az országgal kapcsolatos problémák figyelemmel követésére külön munkacsoportot hoztak létre. A közgyűlés két társelnöke közül az uniót képviselő bolgár Krisztian Vigenin azt hangsúlyozta, hogy a fórum egyenlő partnerekből áll. A „szomszédok” részéről választott másik társelnök, az ukrán Borisz Taraszjuk azt kérte, hogy az EU intézményei ne engedjék elterelni a figyelmet és az anyagi segítséget a keleti partnerektől a déliek javára. Az EU és a keleti partnerek a két évvel ezelőtti prágai csúcstalálkozón határozták el a közös közgyűlés létrehozását. A déli és keleti szomszédsági politika megteremtésének ötlete a 2004-es 10 országos EU-bővítés időszakában vetődött fel. A déli és keleti szomszédsági politika megteremtésének ötlete 2004-ben, a 10 országos EU-bővítés időszakában vetődött fel. Buzek történelmi eseménynek nevezte a közös közgyűlés megalakulását. ◀

Védelmi ernyő Olténiából

Amerikai ballisztikus rakétákat telepítenek a deveselui légibázisra

M. Á. Zs.

▶ Ballisztikus rakéták megsemmisítésére alkalmas elfogórakétákat telepítenek az Olt megyei Deveselu községben jelenleg használaton kívül helyezett légi támaszponton – jelentette be tegnap Traian Băsescu államfő, hozzátéve, hogy az amerikai rakétavédelmi rendszer részeként 2015-ben üzembe helyezett radarállomás és 24 rakéta hosszú távon és a legmagasabb szinten garantálja Románia nemzetbiztonságát. A mintegy 400 millió dolláros befektetéssel megvalósuló katonai fejlesztés befogadásáról egy nappal korábban döntött a Legfelsőbb Védelmi Tanács (CSAT). A román államfő hangsúlyozta, védelmi jellegű rakéták telepítéséről van szó, és arról biztosította Oroszországot, hogy a rakéták nem ellene irányulnak.

Várják az amerikaiakat

Băsescu közölte, a Deveselu légi támaszpont a román légierő parancsnoksága alatt működik majd. „Nem amerikai bázisról van tehát szó, hanem a román légierő támaszpontjáról, amelynek egy része befogadja a rakétaelhárító rendszert” – magyarázta

Traian Băsescu államfő büszkén számolt be a román–amerikai katonai együttműködésről

Fotó: presidency.ro

Băsescu. Elmondta, hogy a bázisra az első lépésben kétszáz amerikai katonát vezényelnek, ez a létszám a következőkben legfeljebb ötszáz fő lesz. A rakétapajzsról szóló tárgyalásokat lefolytató román és amerikai delegáció tegnap ellátogatott a leendő rakétarend-

szert helyszínére. A két küldöttséget román részről Bogdan Aurescu, amerikai részről pedig Ellen Tauscher amerikai helyettes külügyminiszter vezette.

Deveselu a „győztes”

Az Egyesült Államok 2010 februárjában kereste meg Romániát a rakétarendszer befogadásának javaslatával, azóta több helyszín alkalmasságát is megvizsgálták. Traian Băsescu államfő elmondta, a helyszínek mintegy 120 biztonsági feltételnek kell eleget tennie. „Végül megtörtént a deveselui helyszín kiválasztása, mi pedig jóváhagytuk azt” – fűzte hozzá az elnök. A CSAT ugyanakkor jóváhagyta az Egyesült Államoknak azt a kérését is, hogy a Fekete-tenger partján lévő Mihail

Kogălniceanu katonai bázist és a konstancai kikötőt tranzitjellegű létesítményként használhassa az Irakba és Afganisztánba irányuló katonai szállítmányok esetében.

Nő a terrorveszély?

A deveselui és a konstancai amerikai jelenlét jogosan ébreszt aggodalmat azokban, akik attól tartanak, hogy az ország ellen irányuló terrorcselekmények veszélye is növekszik. „Egyelőre nincs okunk arra, hogy emeljünk a jelenlegi, kék jelzésű terrorveszély besoroláson” – mondta el tegnap Băsescu, hozzátéve, hogy amint arra vonatkozó információkat kapnak, hogy Románia a terroristák látókörébe kerül, azonnal megteszik a szükséges ellenintézkedéseket. ◀

A lakosság 42 százaléka nem érzi magát biztonságban

Az IRES közvélemény-kutatása szerint Románia lakosságának 42 százaléka nem érzi magát biztonságban. A megkérdezettek nemcsak egyéni, hanem az ország biztonsága miatt is aggódnak. Az amerikai rakétapajzrendszerben való részvételtől a megkérdezettek fele nem is hallott, a jobban informáltak abban reménykednek, hogy ez az intézkedés pozitívan befolyásolja az ország biztonságát. Csupán ez utóbbi kategória 9 százaléka gondolja azt, hogy a rakétapajz felállítása miatt Romániát támadás érheti, illetve rossz viszonyba kerülhet Oroszországgal. Bár többnyire a megkérdezettek úgy vélekednek, hogy az ország vezetősége megfelelően intézkedett, amikor ezt a döntést hozta, 35 százaléuk fenyegetettnek érzi magát.

Egyezségeket rúg fel a Fidesz?

Folytatás az 1. oldalról

„A Fidesz-kormány mindkét döntése az RMDSZ ellehetlenítését szolgálja” – értékelte lapunk kérdésére az RMDSZ főtitkára. Kovács Péter szerint a budapesti illetékesek „szabályossági kifogások köntösébe burkolva” fosztották meg eddigi jogosultságaitól a Progress Alapítványt. Arra hivatkoztak, hogy a magyarigazolavánnyal kapcsolatos ügyintézés a kedvezménytörvényhez kell igazítani, így ezentúl ezt a feladatot csak Magyarország diplomáciai képviselői láthatják el. „Ez azért furcsa, mert a státusirodák román–magyar kormányközi egyezmény alapján fejtik ki tevékenységüket. Egy ilyen megállapodást nem lehet a magyar kormány egyoldalú üzenetével felrúgni” – jelentette ki Kovács. A főtitkár szerint a kormányközi egyezményt a két félnek ugyancsak közös megállapodás révén kell felbontania. Kovács elmondta, a döntésnek a magyarigazolaványok igénylői látják kárát, mert május 9-től Kolozsvárra, Csíkszeredába vagy Bukarestbe kell utazniuk az okirattal kapcsolatos ügyintézésért. Ugyanakkor elismerte, az igénylők száma má-

ra már lecsökkent. Székely Istvánról, a Központi Tájékoztatósi Iroda vezetőjétől megtudtuk, a magyar kormány már tavaly december elseje óta nem támogatja anyagilag a státusirodák működését. „Am abban állapotunk meg a budapesti illetékesekkel, hogy amíg technikailag módunkban áll, addig az ügyintézés ingyen és bérmentve elvégezzük. Május 9-től azonban ez a technikai lehetőség megszűnik” – magyarázta az irodavezető.

Mint ismert, továbbra is bizonytalanság övezi az oktatás-nevelési támogatásokat, mert a magyar kormány többszöri sürgetésre sem közölte, melyik romániai szervezetre bízta a pályázatokat. Ezt a feladatot eddig az Iskola Alapítvány végezte. Tegnap a szervezet közleményt adott ki, amelyben értetlenségét fejezi Budapest hallgatása miatt. Nagy Zoltán igazgató emlékeztetett, hogy egy román–magyar kormányközi egyezség értelmében a támogatási program megbízott lebonyolítójának az Iskola Alapítványt nevezték meg. Ezt a kormányközi egyezményt csak a felek közös beleegyezésével lehet felbontani, illetve módosítani. ◀

Stabilizálta fölényét az USL

ÚMSZ

▶ Még a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) által megrendelt CSOP-felmérés szerint is képes volna egyedül kormányozni az ellenzéki Szociál-Liberális Szövetség (USL), ugyanis egy most rendezett választáson a szavazatok 57 százalékát gyűjtené be. A nagyobbik kormánypárt a voksok 20 százalékát kapná, a képzeltbe li dobogó harmadik fokán a Dan Diaconescu vezette Nép Pártja végezne 8 százalékkal. Bejutna még a parlamentbe a Nagy-Ro-

mánia Párt (PRM) és az RMDSZ, mindkét alakulat 6-6 százalékot érne el. Egy másik, az IMAS közvélemény-kutató intézet által végzett felmérés szerint Crin Antonescu (Nemzeti Liberális Párt, PNL) élvezi a legnagyobb bizalmat, a megkérdezettek 25,6 százaléka jó véleménnyel van az ellenzéki pártelnökről. Szorosan mögötte következik Victor Ponta PSD-elnök, aki 23,2 százalékos bizalmi mutatóval maga mögé utasítja Dan Diaconescut, az OTV tulajdonosát. ◀

EP-s támogatás Schengenhez

ÚMSZ

▶ Támogatta az Európai Parlament polgári szabadságjogokkal foglalkozó bizottsága Bulgária és Románia csatlakozását a határok nélküli szabad mozgást biztosító schengeni övezethez egy hétfőn megszavazott jelentésben. Az EP sajtóközleménye szerint a szakbizottság egyetértett azzal az értékeléssel, hogy a két ország eleget tesz az ehhez szükséges feltételeknek. Gál Kinga, a testület fideszes alelnöke a szavazást kö-

vetően leszögezte, a schengeni térség bővítése minden eszközzel támogatandó, hiszen ezáltal válik elérhetővé minden uniós polgár számára az uniós vívmányok egyik legfontosabbika, a polgárok szabad mozgásának joga. Az uniós parlament plénuma a tervek szerint a jövő hónapban szavaz a jelentésről. Magáról a csatlakozásról azonban a tagországok kormányait képviselő tanácsnak kell döntenie, mégpedig egyhangúlag. A tanács várhatóan szintén júniusban foglalkozik a kérdéssel. ◀

Az alapvetés

A romániai Iskola Alapítvány nem érti, hogy a magyar kormány miért nem tájékoztat az egyetlen olyan sikeres erdélyi támogatási rendszeréről, amely gyakorlatilag minden magyar családhoz eljutott. A romániai

Székedi Ferenc Progress Alapítvány csodálkozik, hogy miért szünteti meg a magyar kormány a státusz törvény alapján beindított működését, illetve miért számolja fel az intézményrendszert. Pedig sem az értetlenségre, sem a csodálkozásra semmi ok. Mindkét alapítványt különböző államközi egyezmények alapján az RMDSZ működtette, a jelenlegi magyar kormány pedig le akar számolni azzal a szervezettel, amely még Markó Béla után sem vágta magát hasra előtte, és a romániai magyarságot érintő kérdésekben saját véleménye van.

Egy erőteljesen központosított vezetésben viszont önálló gondolkodás nem létezhet, mivel nem vág össze az éppen uralkodó ideológiával. Az alapvetés, amint azt manapság Budapesten mondani szokás, a következőképpen nézhet ki: létre kell hozni egy tizenötmillió, erőteljesen központosított nemzetet, amely kellő stílyal részt tud venni a világ újrafelosztásában. Ehhez szükséges a kettős állampolgárság, amellyel a Magyarországon apadó születésszám és kivándorlás ellenére is el lehet érni ezt a számot. A magyarok lakta, jelenleg még mindig határon túliaknak mondott területek magyar jellegű megőrzése csupán annyira érdekes, hogy előőrsei lehessenek egy magyarországi gazdasági terjeszkedésnek. Következésképpen a szóban forgó országokban a nemzetiségi jogokért folytatott küzdelemnek semmi értelme, hiszen nemzeti összefüggésekben a magyarországi kézi vezetés majd mindent elintéz.

Hasonló logika alapján a bukaresti parlamenti jelenlét is teljesen fölösleges, a kettős állampolgárok majd megtalálják a maguk képviselőt az Országgyűlésben. Mivel a romániai, szlovákiai, ukránjai, szerbiai magyar nemzetiségek sajátosságait, az illető országok jog- és intézményrendszeréhez, gazdasági-társadalmi valóságához igazodó mindennapi életét nem lehet egyetlen tollvonással vagy üzenettel eltörölni, és valamennyiüket beteretelni az egyazon irányba tartó közös nemzeti országútra, a fenti ideológia szempontjából olyan eljárásokra van szükség, amelyek kommunikációs szempontból is eladhatóak, magyarázhatóak. Demokráciáról beszélve például Erdélyben olyan politikai erőt kell létrehozni, amely alá tud fűrészelni az RMDSZ-nek, pénzügyi szempontból pedig azokat az intézményeket, szervezeteket vagy magánszemélyeket kell előnyhöz juttatni, akik a nemzeti ideológiai gépezet csavarjai. Csakhogy ebben a logikában van azért egy olyan tényező, amely felboríthatja a művet. Ez pedig nem más, mint az erdélyi magyarok sok évszázados önállósága. Gondolkodásban, lelkeségben, életvitelben, a szülőföld megőrzésének a méltóságában. Jórészt ugyanis az életnek más iskoláit járták ki. Akár iskolaalapítvány nélkül is.

Román lapszemle

Megtekintette az épülő kolozsvári arénát az UEFA licenbizottsága, hogy meggyőződjön arról, minden feltétel teljesül-e ahhoz, hogy a Szamos-parti stadiont a legmagasabb, Elite kategóriába sorolhassák. (Monitorul de Cluj) ▶ A növekvő üzemanyag-fogyasztás a gyenge minőségű úthálózáttal is magyarázható, mivel a rossz útviszonyok miatt az autók egyre lassabban közlekedhetnek, ezáltal pedig emelkedik benzin- vagy gázolajfogyasztásuk. (Capital) ▶ 1,12 millió eurónak megfelelő összeget különítettek el idén a költségvetésből a romániai szenátorok szolgálati szállásköltségeire. A Radisson Hoteltel kötött szerződés 310 ezer euróval múlja felül a tavalyit. (Puterea)

Bukarest – bin Laden végzete?

A CIA romániai és lengyelországi titkos börtöneiben őrzött terroristákból csikarták ki bin Laden rejtőzködési helyét – legalábbis a nemzetközi sajtó legfrissebb információi szerint.

Bogdán Tibor

► Több, nagy példányszámú nyugati lap úgy tudja, hogy az al-Kaida tulajdonképpeni „agyából”, a 2001. szeptember 11-i merényletet megtervező Kalid Sheik Mohammedből, valamint a terrorservezet afganisztáni és iraki „operatív vezetőjéből”, Abu Faradz al-Libiből csikartak ki igen fontos információkat bin Laden hollétéről.

A Britelitben tartották fogva az „Agyat”?

A lapok most megerősítik a korábbi hírt, miszerint Kalid Sheik Mohammedet egy ideig a CIA romániai titkos börtönében őrizték és vallatták. Ekkor árulta el állítólag a biztonsági okokból sem internetet, sem mobiltelefonot nem használó bin Laden összekötő futárjának nevét, amit aztán Faradz később a maga vallomásával alátámasztott. Ezek az információk kulcsfontosságúnak bizonyultak a hétfői rajtaütés sikere szempontjából.

Az *Associated Press* hírügynökség már régebben megsejtette a hírt Kalid Sheik Mohammed romániai fogvatartásáról, azt is meg-

írva, hogy az amerikai titkoszolgálat Bukarestben működött, Britelite néven, börtönét.

Kalid Sheik Mohammedet egyébként szűkebb baráti körben csak a „második Oszama bin Ladenként”, illetve az „Agyként” emlegették, 2003-ban történt letartóztatásáig ő szervezte meg az al-Kaida nyugati merényleteit. Az 1965-ben, Kuwaitba emigrált családban született Mohammed az Egyesült Államokban, egy dél-karolinai egyetemen gépészmérnöki oklevelet szerzett. Ezután Pakisztánba, majd Afganisztánba távozott, ahol a szovjetellenes mozgalom tagja lett. 1992-ben létrehozta saját harcosainak rohamalakulatát, amellyel 1996-ban átvált az al-Kaidához. Ekkor készítette elő a World Trade Center elleni 1993. évi merényletet, majd megtervezte a nyolc évvel későbbi, szeptember 11-i véres akciót. A terv annyira merész volt, hogy Mohammednek három évbe került, ameddig kivitelezhetőségéről meggyőzte bin Ladent, aki 1999-ben bólintott rá a merényletre. Ekkor nyújtotta át a potenciálisan öngyilkos merénylők listáját is Mohammednek.

Brüsszeli vád, romániai cáfolat

Romániával szemben egyébként még 2005-ben felmerült a vád, miszerint engedélyezte titkos amerikai börtön működését a területén. Az Európai Parlament 2007 februárjában annak a gyanújának adott hangot, hogy több uniós tagországban, köztük Romániában is CIA-börtönök létesültek. Az Európa Tanács emberjogi jelentéstevője, Dick Marti 2007 júniusában hozta nyilvánosságra mindezzel kapcsolatos jelentését. A dokumentum szerint Romániában már a Nástase-kormány idején létezett ilyen fogvatartási központ, amiről Ion Iliescu volt államelnök, valamint egyko-

ri nemzetbiztonsági tanácsosa, Ioan Talpeș, továbbá Ioan Mircea Pașcu volt honvédelmi miniszter, Sergiu Medar, a hadsereg hírszerző osztályának volt vezetője és – a jelenlegi államfő –, Traian Băsescu is tudott. Marti értesülései szerint Washington cserébe Románia NATO-tagságának meggyorsítását ígérte, az EU-tagságát féltő Bukarest pedig a botrány kirobbanásától tartva az elhallgatást nemzeti ügyé változtatta. Az Európai Parlamentnek különben értesülései voltak arra vonatkozóan, hogy CIA-repülő 21 alkalommal szálltak le, ismeretlen rendeltetéssel romániai repülőtereken.

Bukarest mindvégig cáfolta az értesülést. Az ügy

kivizsgálására létrehozott szenátusi szakbizottság lezárta, az országban soha nem működtek „állandó jellegű vagy mozgó CIA-börtönök”, hozzátéve: a „titkos fogvatartási központok” léte semmilyen kézzelfogható bizonyíték nem létezik. A román parlamenti vizsgálóbizottság elnöke, Norica Nicolai arról beszélt, hogy Bukarest együttműködési szándéka megkérdőjelezhetetlen, az európai vizsgálódókat minden romániai hivatalos hatóság fogadta, így legfeljebb arról lehet szó, hogy a román illetékesek vonakodtak átadni olyan dokumentumokat, amelyek esetében törvény kötelezte őket a titoktartásra.

Változatlan álláspont

Dick Marti ezzel szemben jelentésében arra hivatkozik, hogy már 2004 januárjában leszállt Romániában egy amerikai Boeing 707-es, amely feltehetően foglyokat szállított Kabultól Romániába. Ezt Norica Nicolai sem tagadta, ám azzal érvelt, hogy öt utasa a fedélzeten maradt, a gép csupán üzemanyag-felvételre szállt le. Csak hogy a CIA volt igazgatója, Stanfield Turner tengerenagy szerint a konstancai repülőtér fogvatartási helyként szolgálhatott, korabeli bukaresti lapértésteles szerint pedig egy volt afgán fogoly egy német tévéadónak arról beszélt, hogy Romániában tartották fogva. Ilyen körülmények között a román illetékeseknek nem sikerült meggyőzniük az ügyben vizsgálódó Európai Parlament különbizottságát arról, hogy Romániában nem szálltak le a CIA foglyoszállító repülői, illetve nem működtek illegális börtönök az ország területén. A román fél álláspontja azonban továbbra is változatlan – legalábbis erre lehet következtetni Ioan Mircea Pașcu, az Európai Parlament külügyi bizottságának elnöke nyilatkozatából, aki „közönséges spekulációnak” nevezte a nyugati sajtó terroristák romániai vallatásáról közzétett állítását, ám azt nem tagadta, hogy „ismeretei szerint” Lengyelországban „biztosan létezett” CIA fogvatartási központ. ◀

Dick Marti emberjogi jelentéstevő. Meggyőződése szerint Romániában működött CIA-börtön

Az egyes számú közellenség

Az amerikai kommandósok vasárnap éjjel fejlődéssel kivégezték az egyes számú közellenségnek tartott Oszama bin Ladent, és ez valóban szenzációnak tekinthető, de sokan máris azt kérdezik: ki lesz az utód? Mi most azt kérdezzük: ki volt Oszama bin Laden?

Gy. Z.

► Oszama bin Laden 1957. június 28-án született a szaúd-arábiai Rijádban. Édesapja jemeni származásúként a királyi családhoz közel álló, dúsgazdag szaúdi építési nagyvállalkozó volt, és Oszama, az 58 gyerek közül épp a tizenkettedik, maga sem volt szegény: apja halála után mintegy háromszázmillió dollárt örökölt.

Amerikai kiképzés

Gyerekkorában ugyan nem kapott formális vallásos nevelést, ám a dzsiddai egyetemen, ahol mérnöki diplomát szerzett, már kezdett megmutatkozni később jócskán eluralkodott vallási fanatizmusa, és 1973-ban már különböző szélsőséges vagy kevésbé szélsőséges iszlám csoportok tagja lett. Amikor Ronald Reagan akkori amerikai elnök 1979-ben felaján-

lotta az Egyesült Államok teljes támogatását a „gonosz birodalma”, vagyis a Szovjetunió ellen harcoló Afganisztánnak, bin Laden az elsők között indult útnak. Hősiesen harcolt, afganisztáni tartózkodása alatt alapította meg a Maktab al-Kidimat (MAK) nevű csoportot, amely harcosokat toborzott, és fegyverekkel látta el a megszállt szovjet csapatok ellen küzdőket.

A Vörös Hadsereg kivonulása után bin Laden ellenséget váltott, és korábbi szövetségese, Amerika ellen fordult, amelyet Izrael támogatásáért és a közel-keleti olajvagyon kirablásáért kárhozott. Ekkorra tehető az al-Kaida (jelentése: alap, bázis, szabály, modell, minta) megalakítása is. Oszama közben hazatért Szaúd-Arábiába, ahol hősiként köszöntötték, de 1991-ben – miután nyilvánosan fellépett a kormány ellen, amely az öbölháború

idején amerikai csapatokat engedett a „szent földre” – száműzték, és 1994-ben állampolgárságától is megfosztották. Először Szudánba menekült, majd gyors ütemben huszonhárom kiképzőtábort állított fel, miközben a vagyonaiból állítólag kétszázmillió dollárral ugyancsak segítette a szudáni költségvetést. Amerikai nyomásra 1996-ban Szudán is kénytelen volt bin Ladent kiutasítani, a terrorista ekkor visszatért a szélsőséges tálibok uralta Afganisztánba.

„Zsidók és keresztetek”

Mintegy 150 iszlám fegyveres szervezet vezetőit hívta össze 1998 nyarán Pakisztánba; a találkozóan hét csoportosulás szövetséget is kötött „A zsidók és keresztetek elleni szent háború iszlám nemzetközi frontja” néven. Ez fordulópontot hozott az

al-Kaida történetében: a feltevések szerint ez a front szervezi és finanszírozza azóta is a különböző külföldi – a csecsen, a bosnyák, a Fülöp-szigeteki, a kínai és a kasmíri – iszlám militánsok kiképzését és felfegyverzését, valamint különböző merényleteket.

Bin Laden követőinek számáról a legszélsőségesebb becslések keringenek: egyes források szerint háromezer harcosa volt, mások viszont azt állítják, hogy ez a szám elérte a harmincezeret is. A környezetében a legjobb amerikai és brit egyetemeken végzett diplomások, mérnökök, orvosok, sőt pilóták is megfordulnak. Vagyonának mértékéről nincsenek pontos és megbízható értesülések, ám annyit lehet tudni, hogy Szaúd-Arábiában nagy építési vállalkozások tulajdonosa; vannak érdekeltségei a bankvilágban és az élelmiszer-kereskedelemben is. Családja meglehetősen népes: négy feleségétől tizenhat vagy tizennyolc gyermeke született.

Merényletlejár

Bin Ladent több súlyos terrorcselekménnyel vádolták

már 2001 előtt is. Közéjük tartozik az 1993. február 26-i, a New York-i Világkereskedelmi Központ (WTC) egyik felhőkarcolója ellen elkövetett robbantás, amelynek hat halálos és több mint ezer sebesült áldozata volt. Őt tartják felelősnek az 1995. november 13-án a szaúd-arábiai Rijádban lévő amerikai katonai misszió épületében elkövetett, hat halálos áldozatot követelő pokolgépes merényletért és az 1996. június 25-én a Dahran melletti amerikai támaszpontonál egy híján húsz életet kioltó robbantásért is. Az al-Kaida és bin Laden áll az 1998. augusztus 7-én a kenyai főváros, Nairobi és a tanzániai Dar es Salaam központjában az amerikai nagykövetségnél elkövetett, csaknem kétszázötven ember halálát okozó merényletért. Őt teszik felelőssé azért is, amikor 2000. október 12-én a jemeni Aden kikötőjében az amerikai Cole rombolóhajón robbanás történt, a hajó elsüllyedt, és tizenhét tengerész meghalt.

Az al-Kaida 2001. szeptember 11-én példátlan merényletsorozatát hajtott végre az általa az iszlám világ

legfőbb ellenségének tekintett Egyesült Államok ellen. A New York-i és washingtoni merényletben háromezernél több ember halt meg. A merényletek száma azóta újabakkal gyarapodott. A százkilencvenegy halálos áldozatot követelő 2004. március 11-i madridi merényletsorozat értelmi szerzője, a tunéziaiként emlegetett Szirhán bin Abdelmádzsid Farhád haláláig „lángelkű” híve volt Oszama bin Ladennek. A véletekig fanatikus „lefejező”, az azóta szintén meghalt Abu Muszab az-Zarkavi, az al-Kaida iraki vezetője pedig ugyancsak Oszama köpönyegéből bujt elő.

Az al-Kaida vezetőjének az elmúlt években már többször keltették a halálhíret, de utóbb mindig kiderült, hogy életben van. A hírek alapjául az szolgált, hogy bin Laden súlyos vesebetegségben szenvedett, állandó dialízisre szorult, márpedig feltételezett búvóhelyein, a Kandahár és a Tora Bora-hegység barlangjaiban ez a fajta kezelés túlságosan nehézkes lett volna. Utóbb kiderült: gyakorlatilag luxus-körülmények között élt. ◀

Lap-top

A nap címe. Hogyan járult hozzá Románia bin Laden megöléséhez, *Gándul*.

Magyarázat. Úgy, hogy a nyomra vezető elfogott al-Kaida tagokat romániai és lengyelországi börtönökben faggatták.

Kis adalékok az egészségügyi reformhoz. A *Capital* cikkéből megtudjuk, hogy ma a románok tizenhárom évvel többet élnek, mint hatvan évvel ezelőtt – ám még így is hat évvel kevesebbet, mint az európai átlag. És ezzel országunk utolsó Európában! Ugyancsak utolsó az egészségügyre szánt összegek aránya tekintetében (a nemzeti össztermék 3,6 százaléka, szemben az európai 8,6 százalékkal!), az egy főre eső gyógyszerfogyasztás szempontjából. Ezzel szemben világbajnokok vagyunk a kórházi beutalások százezere lakosra vetített számát illetően, és „nem azért, mintha a románok nagyon odaválnának a kórházi körülményekért, hanem mert a járóbeteg-kezelés színvonala végzetesen alacsony”. S még az egészségügyi minisztert hibáztatják...

Dédé a harmadik! Az IMAS *Adevărul* által megrendelt felmérése szerint a legpozitívabban megítélt személyiség Romániában Crin Antonescu liberális pártelnök (a lejárati hadjáratok ellenére minden bizonnyal Románia következő államelnöke), 25,6 százalékos kedveltséggel; második Viktor Ponta szocialista pártelnök 23,2 százalékkal; a harmadik helyen, nos, kicsoda tanyázik kisfiús mosolyával? Senki más, mint Dan Diaconescu, a tükrös (az OTV tulajdonosa, mindenesé) – nem kevesebb, mint 16 százalékkal. Mircea Geoană (12 százalék), majd Corneliu Vadim Tudor (11,4 százalék) következnek. Az első kormányparti politikus a listán Traian Băsescu, 10,8 százalékkal. Az intézmények között hatalmas előnnyel vezet a Román Ortodox Egyház. Ez van.

Hehe. Annyi lap képtelen elkerülni az Oszama-Obama „szójátékot”, hogy szinte nem is érdemes megemlíteni. Ami román(iai) vonatkozása a világ elsőszámú terroristája meggyilkolásának van, azt a titkosszolgálatok hihetően elmondták: országunkat egyelőre nem fenyegeti közvetlen terrorista veszély az al-Kaida részéről.

Minden napra egy mondás

„Nem lehet, hogy az ember ne váljon azzá, akinek a többiek hiszik.” Julius Caesar

Diliház ambiciósoknak

Horváth István

Kiáltás

SZELLEMI DÉZÉS

– Itt igazán csak közhelyekkel felelhetek. (...) A legidealistább tudós is elismeri, hogy képzeink s a velők járó affektusok összefüggenek testünk állapotaival. Lehet valaki valóságos leydeni palackja az idealizmusnak, ha nem eszik, meghal, s akkor bizony a hazafias érzései is vele pusztulnak. De van ennél borzasztóbb: a napról-napra való vegetálás, a folytonos süllyedés az adósságokba, a rettentő aggodalom minden darab ruháért, minden kis betegségért. Bocsáson meg, Kegyelmes Úr, de ez épp olyan terra incognita, a Kegyelmes Úr előtt, mint a Rippl-Rónai művészete. A Kegyelmes Úr bele sem szólhat, hogy ilyen élet milyen lelkiállapotot idézhet elő. Aztán méltóztassék eltérni, hogy konstataljam, hogy egy tanár van olyan kultúrember, mint a Kegyelmes Úr. És minél inkább kultúrember: a tisztességes öltözet, a könyv, a színház, az utazás éppoly fatális szükséglete, mint a kenyér. Tessék elhinni, hogy ha a tanár csak századrészét kapná a Nagyméltóságod jövedelmének, nem gondolna a státuszrendezéssel. A különbség csak az, hogy ennek a tanárnak volna annyi jóízűsége, hogy bármennyire is duzzadna az idealizmustól, nem kiáltana oda az anyagiakkal küszködőknek: Ugyan, hogy lehet a fizetéssel törődni! Negyedszer: Ha Kegyelmes Úr igazán tárgyilagosan akart volna ítélni, elolvasta volna Felhívásunkat. Ebből látta volna, hogy az idézett mondat éppen egy aggodalmas kiáltás volt: Adják meg az anyagi békét azoknak, kik az ország jövőjét gyúrnák, mert ezeknek a nyomora nemzeti veszedelem. Így a hazafias konklúzióban meggyeztem Nagyméltóságoddal.

Szabó Dezső: Válasz, Nyugat, 1911, 9. szám

Ki a természetbe!

Komoly fővárosi adófizető polgárok az irigyelt fővárosból, ahol a négyzetméternyi lakfelületeket bokornyai euróban mérik, mostanság kivonulnak a legfőbb városból tőke hiányában, holott a főváros nemzetközi megnevezésében benne van Marx főművének címe: *Das Kapital*.

Kapitálisat téved, aki azt hiszi, hogy megindult volna a kiáramlás a falvak világába, s már gyakorolnak a szereplők a rusztikus bürokráciához, a rurális demokráciához, az idilli zajártalomhoz, a rousseau-i eszmerendszerhez, meg a minden tavaszi kátyúzás-hoz, amely annyit tart, mint Szaharában a fagyaltorta a tevehajcsárok eskütételén.

Nem. A kapitálisok, a blokkokba szorított szabad szellemek, a nagy természetrajongók kiköltöznek a Bucsecs alá, a Szarvasok völgyébe, hús erdők ölére, bővíző patakok partjára, virágcsicsérgésbe és madárlombok alá. Zsebkendőnyi területen viháncolnak a boldog olcsóságtól, a natúra közelségétől és a házkezelőség messziségétől. Távol a laktérbehajtóktól, a zsíros sapkájú, fogpiszkálót forgató adminisztrátoroktól, messze a gáz-, víz, villanyzámláktól. Havi ötven lejért bérelik a területet a bucsecsi dámvadaktól, ezért márciustól szeptemberig napon-ta patakvizben mosdhatnak, gyertyafény nélkül sem kell olvasni, kint vannak a szabad levegőn és napon-ta mititejben, flekken-vajban fürdenek. Másban ügysem, hiszen szeptemberben, ha ki akarnak majd mosdani a reájuk kövült őskoszából, annyi melegvizet pancsolnak szét, mint amennyit a nyár folyamán megtakarítottak.

Sátrakban élnek, s ha elfogy a kenyér, csak beszáladnak a harminc kilométerre lustálkodó Brassóba, Barcarozsnyóra, Töröcsvára stb. (Földrajzilag tessék pontosan betájolni.) Ha orvos kell, kuruzsolnak, ráolvasnak, vagy kimennek a hegycsúcsra, ahol már van téreőr, és úgy hívják a doktort. Szükségeitek nincsenek. Egész nap sütogethetnek és rengeteg finom hidegvízben is oldódó mosószerrel tisztítják a serpenyőt, bográcsot és patakot habosíthatnak. Ihajcsuhaj.

Az ember a narancssárga irigységtől dalra fakad: Hogy aszongya: „A juhásznak jól megy dóga, egyik dombro’ a másikra”, s ettől egyszeriben eszébe jut, hogy a kiköltözők félszázaddal korábban boldog naivitással költöztek be a pásztorakadémiákról a civilizációba. Most visszatérnek a kiindulási ponthoz.

Amiből kiderül, hogy a Föld és a történet kerek.

Csak arra kérem szarvasvölgyieket, ne szedjék le az általuk is ismert varázsburjányokat, gyógynövényeket, mert a kár a gőzért, jön az Unió és rácsap a méregkeverők kezére, ha abból akarnának főzetet kotyvasztani. Inkább játszanak pánsípon.

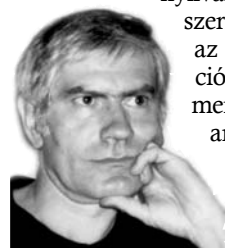

Sebestyén Mihály Szebb.

Posztmodern Polüneikész

Oszama bin Laden meggyilkolása a nyugati világ minden államában elégedettséget váltott ki, Amerikában az emberek örömmámmorral nyugtázták az eseményt, a bárók tulajdonosai egyet fizet kettőt kap alapon osztogatták még az italt is. S ez érthető, hiszen az elmúlt évtizedek egyik legrettenetesebb gaztettének értelmi szerzőjét érte el büntetése. Az igazságszolgáltatásnak sajnos szépséghibája is van, s ez éppen az igazságszolgáltatás kizárása. A kommandósoknak elvben lehetőségük lett volna Oszamát élve elfogni, a politikai megfontolások azonban mást parancsolhattak...

A kommentátorok egy része az esemény időzítését sem tarja esetlegesnek. Obama ugyanis nem sokkal az akció előtt hozta nyilvánosságra szándékát, miszerint ismét jelölteti magát az elnöki posztra. Az akció Obamát a cowboy mentalitásra szocializált amerikaiak óriási többségének szemében ismét a népszerűség csúcsára lendítette, eséllyel vághat bele az újabb választási küzdelembe.

Bíró Béla

Az eseménynek azonban vannak rokon-szenvesebb aspektusai is. Az akció bejelentése már az Obamára jellemző megfontoltsággal zajlott. Az elnök nem csak azt tisztázza, hogy Oszama meggyilkolása nem irányult a muzulmán vallás és vallási közösség ellen, tekintve, hogy Oszamának nem volt semmiféle vallási funkciója, de azt is, hogy Oszamát jeltelen sírba ugyan, de muzulmán szertartás szerint temették el. Ez a bejelentés rendkívül súlyosan eshet latba. Az Amerikai Egyesült Államok elleni arab averziók egyik legfontosabb forrása ugyanis éppen az, hogy az amerikaiak korábban gátlástalan nagyhatalmi arroganciával kezelték és alázták meg a hitükhöz és hagyományaikhoz ragaszkodó muzulmánokat. Megfeledeztek arról az alaptételről, amelyet már Szophoklész *Antigoné* című drámája világosan megfogalmaz: az evilági hatalom birtokosai a törvényesség keretei közt rendelkezhetnek ugyan alattvalóikkal, megbüntethetik, adott esetben el is pusztíthatják ellenségeiket, de a halottak fölött már nem rendelkezhetnek.

A terrorizmus legnagyobb ellensége a visszhangtalanság. Minden fanatizmus biztos halála a kétely.

Kreónnak nincs, és nem lehet joga egyetlen Polüneikészttől sem megtagadni a végtisztességet.

Az az emberarcú imperializmus, amelyet Obama képvisel, egyedül alkalmas arra, hogy arab világ átalakulási folyamatát és frusztrációkat, amelyeket a vadnyugat Bush-szerűen faraगतlan fenegyerekei ben-nük kialakítottak. Márpedig egyértelmű, hogy az arab világ átalakulási folyamata csak akkor teljesezhet be, az arab felvilágosodás csak akkor kaphat

szabad utat, ha az arabok nem érzik úgy, hogy a Nyugat bizonyos értékeinek elfogadása kultúrájukat és civilizációjukat fogja romba dönteni. Ez az átalakulás és korántsem Oszama kilövése hozhatja el majd az al-Kaida, a tálib mozgalom, a palesztin terrorizmus halálát. Mindezek az irányzatok ugyanis a szóban forgó államok formális vagy informális nyilvánosságának nyílt vagy burkolt támogatásából merítik erőforrásaikat. Ha a nyilvánosság elfordul tőlük, sorsuk ugyanaz lesz, mint a német vagy olaszországi vörös brigádoké: egyszerűen

kihalnak, megfojtja őket a magány, a szenttelenég vagy éppenséggel az ellenszenv. A terrorizmus legnagyobb ellensége a visszhangtalanság. Egy terrorista akció elkövetése szinte emberfeletti szellemi és fizikai erőfeszítést követel, az ehhez szükséges lelki és fizikai tartalékokat csakis a közösség vélt vagy valós rokonszenvéből, együttérzéséből, a hősnek kijáró elismerés és tisztelet bizonyosságából meríthetik. Minden fanatizmus biztos halála a kétely. A valódi megoldáshoz azonban édeskeves a nyugati értékek legalább részleges elfogadtatása, arra is szükség van, hogy a Nyugat is átvegyen egyet s mást a muzulmán világ megkérdőjelezhetetlen értékeiből. A család és más közösségi értékek mélyebb tiszteletét például. Azaz a muzulmán-keresztény szembenállás megszűnésének, sőt a századvég és századelő világtörténelmi válságának megoldását csak az hozhatja el, ha mindkét világ az egyéni és a közösségi értékek – ma még fájdalmasan hiányzó – harmóniája felé mozdulhat el. Nem az egyiknek a másik fölött aratott (s végsőnek aposztrofált) győzelme, hanem értékrendjeik egyfajta konvergenciája jelenthet valóságos megoldást.

Röviden

Maradt a kamatszint

Egymást követő nyolcadik ülésén sem változtatott az irányadó kamat 6,25 százalékos szintjén a Román Nemzeti Bank igazgatótanácsa – adta hírül a *Mediafax*. A jegybank testületének döntése az elemzők várakozásainak megfelelően történt.

„Szilvaú” Románia

A topoloveni-i szilvaú cím-kéjén fogják reklámozni Románia turisztikai brandjét, az erről szóló, egyelőre egyéves megállapodást hétfőn írták alá a turisztikai minisztérium és a gyártó képviselői – adta hírül a *Mediafax*. A topoloveni-i márka egy hónappal ezelőtt a hagyományos román termékek közül elsőként kapta meg az Európai Bizottságtól a védett földrajzi térség megjelölést.

Szűkös anyagiak

A lakosság 67 százaléka véli úgy, hogy az idei első negyedévben rosszabb volt a pénzügyi helyzete, mint egy évvel ezelőtt, ugyanakkor csak 43 százalékuk számított arra, hogy a helyzet a következő 12 hónapban rosszabbra fordulhat – derült ki a GfK piackutató felméréséből.

„Cora”-beli székelyek

ÚMSZ

Termékkóstolóval és kézműves-bemutatóval veszi kezdetét holnap délelőtt a budakalászi Cora áruházban a Székely hetek elnevezésű rendezvénysorozat, amely május 22-ig tart az üzletlánc magyarországi áruházaiiban. Ezzel folytatódik a tavaly elindított sikeres kezdeményezés, amely a Magyar Hipermarket Kft. és a három székelyföldi megye önkormányzatának, Hargita, Kovászna és Maros megye tanácsának együttműködéséből jött létre.

Bővebb kínálat

A rendezvénynek köszönhetően a székely hagyományos termékeket első kézből kaphatják meg a magyarországi vásárlók, akik idén négyszer nagyobb kínálatból vásárolhatnak és kóstolhatnak. A Székely hetek közel 170 terméktípusból álló termékpalettáját mintegy félezer termék közül választotta ki a Cora üzletlánc magyarországi képviselője a február elején szervezett csíkszeredai termékbemutatót. A tavaly Budapestre szállított áru-készletet ezennel hagyományos ruhaneműk, két újabb kerámiaműhely termékei, fagrott fából, illetve csuhéból

A székely ingyencégek mellett idén hagyományos ruhaneműk is kerülnek a Cora polcaira Fotó: Tofán Levente

készült termékek, gyógynövények, főtt húskészítmények is kiegészítik.

„Ragados” példa

A Cora kezdeményezésének mintájára a szintén magyarországi CBA üzletlánc is érdeklődést mutat a székely termékek iránt: hétfőn a Maros megyei Ákosfalva sportcsarnokában tartottak mustrát a három, zömében magyarok lakta megye termelőinek. A rendezvényen 38 kiállító összesen 315 hagyományos terméket muta-

tott be, amiből végül számos termékmintát vittek magukkal Budapestre az áruházlánc képviselői.

Bár eredményhirdetésre csak az alapos magyarországi mérlegelés után kerül sor, Dienes Zoltán, a CBA felügyelőbizottságának elnöke a *Vásárhelyi Hírlap*nak elmondta, valószínűleg a tej- és hús-termékek között lesz a legtöbb „befutó”.

A szakmai bemutatón Borboly Csaba Hargita megyei tanácselnök bizakodásra szólított fel minden érdeklődő termelőt, mondván: a kül-
di piacokra szánt székely portékák listája még jócskán bővíthető, a kezdeményezésnek folytatása lesz.

Mint korábban beszámoltunk róla, a székelyföldi termékek markánsabb külföldi jelenlétét nagyban megnehezíti az is, hogy rengeteg bizonyítványt kell megszerezni az uniós piacon szerepelni vágyó termelőnek. Tavaly arra is volt példa, hogy a Cora-programban kiválasztott húspari portékát a Romániára kivetett sertésbargó miatt nem szállíthatták Magyarországra. ◀

Bizakodó a Moody's

Sz. Zs.

Ahhoz, hogy teljességében kihasználhassa az Európai Unió adta gazdasági és intézményi előnyöket, Romániának alkalmaznia kell a strukturális reformokat és javítania kell az állami vállalatok teljesítményén – állapította meg a Moody's hitelminősítő. „Habár már nem térnek vissza azok a különleges körülmények, amelyek az elmúlt évtizedben a látványos gazdasági kitörést lehetővé tették, a Moody's az ország uniós belüli kereskedelmi, befektetői és intézményes integrációjára számít, valamint arra, hogy a keresetek terén is lehetővé válik a konvergencia” – fogalmazott Atsi Sheth, a hitelminősítő alelnöke és egyben vezető elemzője. A szakértő azonban figyelmeztetett: bár Románia államadóssága a környező országokéhoz képest viszonylag alacsony, a belpolitikai villogások lassíthatják a reformfolyamatot. Az elemző szerint az ország hitelminősítése abban az esetben javulhat, ha kitűnne, hogy a most meghozott költségvetési intézkedések nyomán látványosan visszaszorul a deficit, illetve ha bizonyossá válna, hogy a körültekintő fiskális politika középtávon fenntartható marad. ◀

Görög árnyék az unión

Hírösszefoglaló

Korántsem jutott túl az államcsőd közelében levő országok problémáján az Európai Unió, amit Görögország kölcsönviszafizetési problémái mellett a portugálok megnövekedett hitel-igénye is súlyosbít – írta a *Die Welt*re hivatkozva a Világgazdaság.

Az Európai Unió, a Nemzetközi Valutaalap (IMF) és az Európai Központi Bank szakértői szerint a kiadási terheléssel való küzdelemben Portugáliának a korábban becsült mintegy 20 milliárd euróval több kölcsönre van

szüksége – a teljes összeg így meghaladhatja a 100 milliárd eurót. Lapértésülések szerint a hiányzó összegnek felét a kormány a bankszektortól kívánja beszélni. A portugál kormány és az EU képviselői egy szakértői csoporttal most tárgyalják meg a kölcsön részleteit, ám szkeptikusok szerint kétséges, hogy a nemzetközi szervezetek az eddig már megítélt 80 milliárd eurós csomagot kibővítenék. Portugália a harmadik euróövezeti állam, amely nemzetközi szervezetek hitel-somagjára szorul, hogy elkerülje az államcsődöt. Az uniós szervezetek szeretné-

nek még a júniusi portugál választások előtt megállapodni a jelenleg átmeneti tisztségben álló Socrates-kormányral.

Portugália mellett Görögország is folyamatos beszéd-téma az euróövezet döntéshozóinak ülésein. A német *Die Welt* úgy tudja, a görög kormány a tavalyi kölcsönét terhelő kamatterhek kifizetésének halasztását kérte az uniótól, annak dacára, hogy a görög hatóságok tisztában vannak azzal: az átütettség óriási költséget róna az államra, ami akár 10-15 évre is kizárhatná az országot a pénzügyi acokról. ◀

HIRDETÉS

2% A te döntésed, az ő esélyük! www.caritas-ab.ro

Neked pénzedbe se kerül.
Egy hátrányos helyzetű gyerekek viszont a napi gondoskodást jelenti.

Neked néhány perc.
Egy fogyatékkal élő fiatalnak viszont lehetőség, hogy a társadalom elfogadja.

Neked egy gesztus.
Egy időseknek esély, hogy otthonában maradjon.

Ajánld fel adód 2%-át a Gyulafehérvári Caritasnak hogy minél több szükségben élőknek adjunk esélyt!

Név: Caritas Alba Iulia Adószám: 4562770
Bankszámlaszám: RO62 RNCB 0003 0015 6949 0009

Információk: Fehér megye: 0258-812.118, Hargita megye: 0266-315.763, Hunyad megye: 0254-549.843, Kovászna megye: 0267-315.457, Maros megye: 0265-250.191

HIRDETÉS

A TEMESVÁRI CSIKY GERGELY ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ TURNÉJÁNAK PROGRAMJA	
02. HÉTFŐ	GYERGYÓSZENTMIKLÓS 11:00 ZIÁN & KOPIK, R.: PALOCSAY KISÓ KATA Figura Stúdió Színház, Bocsaárdi Angi Gabriella Stúdióterem 19:00 MELLÉKHATÁSOK, R.: KATONA GÁBOR Figura Stúdió Színház, Bocsaárdi Angi Gabriella Stúdióterem
03. KEDD	KÉZDIVÁSÁRHELY 11:00 ZIÁN & KOPIK, R.: PALOCSAY KISÓ KATA Vigadó Művelődési Ház, Nagyterem 19:00 MELLÉKHATÁSOK, R.: KATONA GÁBOR Vigadó Művelődési Ház, Nagyterem
04. SZERDA	SEPSISZENTGYÖRGY 16:30 MELLÉKHATÁSOK, R.: KATONA GÁBOR Tamási Áron Színház, Kamaraterem A 20. Szent György Napok keretén belül
09. HÉTFŐ	CSÍKSZEREDA 19:00 ANDRES MARIANO ORTEGA - ERŐS ERVIN - KISS CSABA - GYARMATI KATA Csíki Játékszín, Nagyszínpad VESEDELMES VISZONYOK, R.: PUSKÁS ZOLTÁN
10. KEDD	CSÍKSZEREDA 11:00 ZIÁN & KOPIK, R.: PALOCSAY KISÓ KATA Csíki Játékszín, Hunyadi László Stúdió Terem
11. SZERDA	MAROSVÁSÁRHELY 19:00 ANDRES MARIANO ORTEGA - ERŐS ERVIN - KISS CSABA - GYARMATI KATA Marosvásárhelyi Színművészeti Egyetem VESEDELMES VISZONYOK, R.: PUSKÁS ZOLTÁN
12. CSÜTÖRTÖK	MAROSVÁSÁRHELY 11:00 ZIÁN & KOPIK, R.: PALOCSAY KISÓ KATA Marosvásárhelyi Színművészeti Egyetem
16. HÉTFŐ	KOLOZSVÁR 11:00, 13:00 ZIÁN & KOPIK, R.: PALOCSAY KISÓ KATA Esetgyár, Kisterem
17. KEDD	MAROSVÁSÁRHELY 19:30 MELLÉKHATÁSOK, R.: KATONA GÁBOR Marosvásárhelyi Nemzeti Színház, Kisterem WOODY ALLEN nyomán
18. SZERDA	SZÉKELYUDVARHELY 19:00 AMOR OMNIA, R.: PETER PASHOV ÉS ZHENI PASHOVA Művelődési Ház, Nagyszínpad Az 5. Tánc tavasza fesztivál keretén belül
19. CSÜTÖRTÖK	SZÉKELYUDVARHELY 11:00 ZIÁN & KOPIK, R.: PALOCSAY KISÓ KATA Művelődési Ház, Koncertterem 19:00 MELLÉKHATÁSOK, R.: KATONA GÁBOR Művelődési Ház, Színpadi stúdió WOODY ALLEN nyomán Az 5. Tánc tavasza fesztivál keretén belül

Csihányleves fő Alsórákoson

Tofán Levente

Autót és embert próbáló földúton haladunk Alsórákos felé, miután – úgy hetven kilométer után – letértünk a Brassót Segesvárral összekötő E60-asról. A magyar-roma kofliktusairól elhíresült Brassó megyei falu bejárata előtt egy rendőrből és csendőrökből álló ellenőrző pont állja utunkat. Mindenkit ellenőriznek, akár be-, akár kifelé megy a faluból. Az április 9-én történt incidens óta – amikor verekedés tört ki a magyarok és romák között – ez mindennap, éjjel-nappal így van. Az április eleji konfliktus után ugyanis a brassói csendőrség „megszállta” a települést.

Magyar igazság, roma igazság

A szász stílusban épült falu utcái kihaltak tűnnek, a házak ablakait rácsok védik. Első utunk a református parókiára vezet, ott már vár ránk Barát István lelkész, akinél korábban már telefonon bejelentkeztünk. Azt javasolja, ne hagyjuk az autót az útszélen, biztosabb, ha behajtunk vele az udvarra.

„Az emberek itt csak akkor járnak ki az utcára, ha muszáj. Félnek, és a gyerekeket sem engedik iskolába felügyelet nélkül, nehogy a romák elvegyék tőlük a holmijaikat” – készít fel a pap a későbbi „kalandokra”. Kérésünkre felidéz az április 9-én történeteket. „A polgármester háza előtt kezdődött minden, ahol négy roma megverte a polgármester fiát és két sógorát. A verekedés után a polgármester megkongatta a harangot, és az összegyűlt mintegy 300 emberrel elidültek a romatelep felé „igazságot tenni”. Én is ott voltam, próbáltam lebeszélni a botokkal, fejszékkel felfegyverkezett, dühös embereket a szándékukról. Szerencsére a brassói csendőrség kiért ide, még mielőtt nagyobb baj történt volna” – meséli Barát. A kiszállt karhatalmiak letartóztatták a négy roma férfit, akik állítólag a verekedést kezdeményezték, de a brassói ügyészség utólag kiengedte őket a fogdából, ami a lelkész vélekedése szerint tovább növelte a feszültséget a faluban.

Megrendelt konfliktus?

Barát szerint több jel utal arra, amit sokan beszélnek a faluban: hogy szándékos provokáció történt, amit „fentről rendeltek meg”. A falubeliek szerint a romákat nem érte váratlanul a magyarok érkezése a cigányok lakta Borbáth-telepre, fel voltak készülve. A romák azonban tagadják ezt.

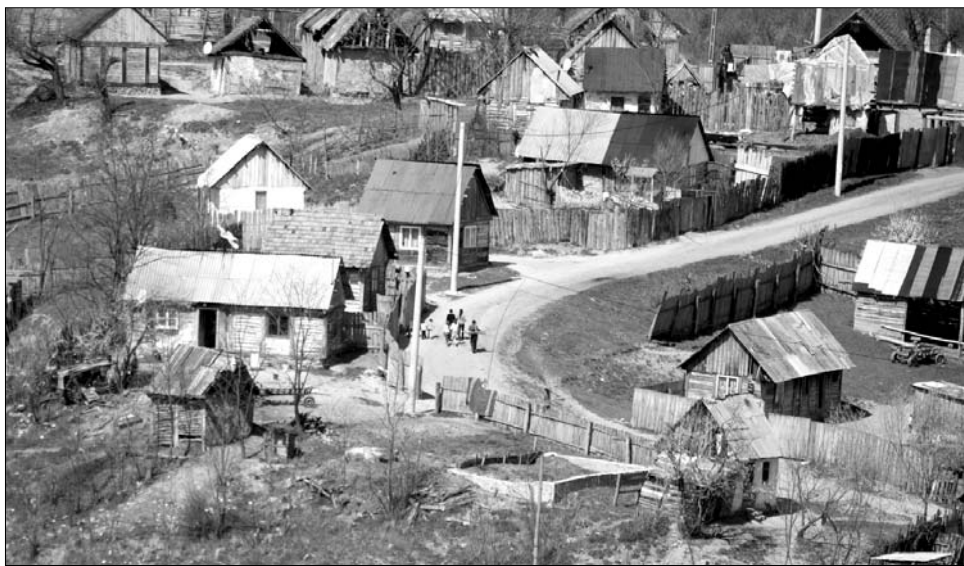
Hatszemközti beszélgetésünkhöz hamarosan csatlakozik Szabó Levente helyi történelemtanár is, aki nem volt a faluban az incidens idején, de a történetekről alko-

Alsórákos „határátelő”. Csak a személyi igazolvány felmutatásával lehet ki- és belépni a faluba

Szabó Levente tanár és Barát István református lelkész „megrendelt” incidensre gyanakszik

Borbáth-telep, a cigánysor. Az alsórákosai romák között nagy a szegénység

Dudasék szerint ők csak áldozatok voltak a konfliktusban, a verekedést a polgármester rokonai kezdték

tott véleménye attól még igen markáns. Szerinte a verekedés csak az utolsó csepp volt a pohárban. „Várható volt, hogy előbb-utóbb nagy baj

lesz itt. A borbáthlakaiak gátlástalanul lopnak, fényes nappal sincs biztonságban miattuk semmi, ami mozdítható. Nem riasztja vissza

őket az sem, ha a gazda otthon van, mindent elvisznek. A földeket sem éri meg megművelni, hiszen semmi garancia nincs arra, hogy be is

gyűjthetik a termést” – sorolja panaszait a tanár.

Felvetésünkre azért elismerik, nagyon nagy a szegénység a romák között. Munkahely nincs a környéken, egyetlen megélhetésük a szociális segély. De azt is megkurtította az állam, ráadásul egyre nagyobb késéssel érkezik. A mintegy 1500 roma a kommunizmus idején települt be a faluba, akkor a mezőgazdaságban és a bányákban dolgoztak. A falu környékén mára már csak egyetlen bánya biztosít megélhetést leg több nyolcvan embernek. A cigányok egy része fakalákat farag, azt próbálja eladni. Ezért is hívják a faluban őket kalányosoknak.

Nem etnikai incidens?

Gáspár Tamás polgármesterrel az utcán találkozunk. Az egymandátumnyi megszokással húsz éve a falut vezető Gáspár szerint a probléma azóta lett súlyosabb, mióta csökkent a szociális segély. A verekedésről nem szívesen beszél, azt állítja: ő és családja békés emberek, nem szeretik a konfliktusokat. Meglátása szerint nem etnikai incidensről van szó, csupán „két roma családról, akik az utóbbi időben sokat lopnak”.

„Mi megpróbáltunk segíteni nekik. Munkahelyekkel nem szolgálhatunk ugyan, de felajánlottuk nekik, hogy adunk földeket, amit megművelhetnek. Hát találják ki, hányan jöttek igényelni? Senki...” – ecseteli a polgármester a Borbáth-telepek viszonyulását. Gáspár úgy véli, az április 9-i támadás ellene irányult, mert a romák őt hibáztatják a kevesebb pénzért. Aggódik: mi lesz azután, hogy a brassói csendőrök elhagyják Rákost? „A faluhoz három rendőr tartozik, de egyszerre mindig csak egy van itt. Ha valaki bemegy a rendőrszerepanaszt tenni, előbb megpróbálják lebeszélni, hogy semmi értelme, úgysem lesz eredménye. A verekedés estéjén is vonakodtak, nem akarták hívni a csendőrséget. Az incidens előtt már kértük a rendőrök leváltását, meg is ígérték a központtól, hogy áthelyezik őket, és másokat küldenek ide” – vádolja a helyi rendőrököt a polgármester.

„Szociál” és éhhalál

Búcsúzás előtt a polgármester eltanácsol attól, hogy felmenjünk a Borbáth-telepre, és hosszan ecseteli a ránk leselkedő veszélyeket. Valamit mormogunk megnyugtatóan, majd elindulunk a cigánysorra. Már az utca elején melénk csapódik két roma asszony: a postáról jönnek, ahova a szociális segélyért mentek, de ma sem jött meg. Már két hete mindennap várják. Olyanok is vannak, akik már két hónapja nem kaptak semmit, mivel az új törvények szerint újra kell kérel-

mezni a „szociált”, és hát ez lassan megy. „Direkt csinálják ezt velünk, hogy haljunk éhen. Négy gyerekem van otthon, és a férjemnek nincs munkája. Csihányból főzök ma is levest” – sopánkodik a cigányasszony. Az április elején történetekre tereljük a szót, el is indul rendesen a panaszáradat a polgármester ellen. „Ha nem lettek volna a csendőrök, minket megöltek volna. Pár ember hibája miatt mindenkit megincseltek volna. Még hogy mi akartuk őket megtámadni? Minden asszony bemenekült az erdőbe a gyerekekkel, a férfiak csak meg akarták védeni a házakat, hogy ne gyűjtsák fel” – háborog az asszony.

Élet a cigánysoron

A verekedés főszereplői, a Dudas család a domb tetején lakik. Nagy kísérettel érünk a házuk elé, körénk verődött egy rakás purdó. Eleinte nem akarnak szóba állni velünk, de végül megnyílnak, és mesélni kezdenek.

„Mi nem kezdtünk el semmiféle verekedést, ők kötöttek belénk, mi csak megvédtük magunkat” – állítja az asszony. A férfi a fejszerűsét mutatja: „a polgármesteréknél még a nők is kijöttek, bottal vagy a vasalóval. Még-hogy békés család! Gáspár Tamásnak nem ez az első ilyen esete. Egyszer egy cigányt, akit állítólag lopáson ért, megkötözve rugdosott végig a falun a rendőrségig, ahol őt tartóztatták le végül” – idéznek fel egy korábbi történetet Dudasék. Az esetet a polgármester is elismeri, de mint mondta, „akkor nem tudta, hogy ez törvénytelen”.

A polgármesternek a földosztással kapcsolatos állításáról, a romák „lustaságáról” is más a véleményük Dudasékknak. „Igazából nem is akarnak adni semmit, csak kampányfogás volt az egész. Évek óta ígérnek mindent, és ha akad is munka a faluba, azt mindig a magyarok kapják meg. S ha adnának is földet, miből műveljem meg? Ha lenne két kiló krumplim, nem ültetném el, hanem megfőzném a családomnak” – legyint a családapa.

A seprút, fakanalat készítő romákra is rájár a rúd. „Az utóbbi időben már a brassói piacok közelébe sem engednek minket, hogy eladhasunk valamit. A „gárdások” elkergetnek. Még abból sem csinálhatunk egy kis pénzt, hát csodálkoznak, hogy lopunk?” – teszi fel a kérdést a roma férfi. Szerinte a megoldás az lenne, ha munkát kapnának a környéken, és emberségesebben bánnának velük a hivatalokban. Mivel legtöbbször irástudatlan, nem tudják ügyeiket intézni, és a községhezán pénz kértnek tőlük a kérvények kitöltéséért. „Legtöbbször szóba sem állnak velünk, mert bűdösek vagyunk” – méltatlankodnak Dudasék. ◀

Röviden

Csángók Nagyváradon

Peti Lehel, a BBTE Magyar Néprajz és Antropológiai Tanszékének oktatója, *A moldvai csángók vallásossága* című könyv szerzője a *Vallásosság és modernizáció a moldvai csángó falvakban* címmel előadást tart ma 18 órától a nagyvárad Ady Endre Gimnázium dísztermében, a Szacsavay Akadémia keretében.

Tánc Tavasz fesztivál

A Tánc Tavasz Tánc- és Mozdalművészeti Fesztivál ötödik kiadásához érkezett. Olyan előadókat is viszontlátni majd, amelyeknek a rendezvény nagyban köszönheti művészi rangját. A bukaresti Masca színház például két évvel ezelőtti feledhetetlen produkciója után ismét szabadterei előadást hoz magával. Jelen lesz továbbá Novák Ferenc egy rendhagyó történelemóra erejéig, a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház három különféle darabjal, illetve a Figura Stúdió Színház és az Udvarhely Táncműhely közös, Bozsik Yvette nevével fémjelzett produkciójának bemutatóját is ekkorra időzítették. A Tánc Tavasz május 16-án kezdődik, és 23-án ér véget.

Zsinagógaavatón Kelemen

S. M. L.

A bukaresti Korál Templom felújított homlokzatának átadási ünnepséget tartották meg tegnap a román fővárosban, a Romániai Zsidó Hitközségek Szövetsége (FCER) fennállásának 75. évfordulója apropóján. A zsinagóga udvarán rendezett ceremónián többek között részt vett Kelemen Hunor művelődési miniszter, az RMDSZ elnöke és Eckstein-Kovács Péter, az államelnök kisebbségügyi tanácsosa is.

Aurel Vainer parlamenti képviselő, a Romániai Zsidó Hitközségek Szövetségének elnöke megnyitó beszédeben elmondta, a 144 éves zsinagógára igencsak ráfért a felújítás, hiszen legutóbb az 1940-es földrengés után restaurálták, majd a homlokzatról 1945-ben tünteték el az 1941 januári bukaresti legionárius lázadás nyomait. A zsidó kisebbség parlamenti képviselője hangsúlyozta, a tervek szerint 2012 végéig el kell végezni a Korál Templom teljes felújítását, ideértve a belsőépítészeti munkálatokat is. Vainer tájékoztatót arról is, hogy a restaurálási munká-

Kelemen Hunor: a zsidók fontos szerepet játszottak az ország demokratizálódásában

Fotó: Tofán Levente

latok költségeinek jelentős részét eddig a bukaresti főpolgármesteri hivatal állta, de a felújítás folytatásához reménykednek a kulturális minisztérium anyagi támogatásában is.

Kelemen Hunor avatóbeszédében kifejtette, ez a zsinagóga két háborút és há-

rom diktatúrát élt túl. A művelődési miniszter emlékeztetett, hogy a zsidóság lélekszáma Romániában 1939 óta az akkori 800 ezresről annak alig egy százalékára csökkent, a holokauszt és a későbbi kivándorlás megtizedelte a közösséget. A 144 éves műemléképület felújít-

tása kapcsán az *Új Magyar Szó* kérdésére Kelemen elmondta, egy ország kulturális öröksége magába foglalja mindazoknak a kultúráknak, mindazoknak az embereknek a hagyatékát, akik az évszázadok során ezen a földrajzi területen éltek, így a zsidó közösség tagjait is.

„Az elmúlt száz esztendőben a nemzeti kisebbségek nehéz megpróbáltatásoknak voltak kitéve Romániában, és különösen érvényes ez a második világháború éveiben üldözött zsidó közösségre, amelynek rohamos létszámbeli fogyása által szegényebbé vált az ország. Nekünk, akik ma itt élünk, kötelességünk megőrizni ezt a szellemi örökséget, és ez mindannyiunkra felelősséget ró” – fogalmazott lapunknak a helyszínen a művelődési miniszter. Mint elmondta, az ünnepségen sok magyar ajkú zsidó emberrel találkozott, és megállapíthatta: a zsidó hitközségben a magyar vagy román ajkú zsidók megértik és elfogadják egymás nyelvi-kulturális identitását.

Kelemen méltatta a 75. születésnapját ünneplő zsidó hitközségek szövetségét is, amely – mint az RMDSZ elnöke hangsúlyozta – a legöregebbi szervezet a román parlamentben jelen levő politikai alakulatok között, a Nemzeti Liberális Párt mellett. A miniszter szerint a zsidó szövetség az elmúlt húsz évben nagyban hozzájárult a romániai társadalom demokratizálódásához. ◀

Kulturális forgatag Szentgyörgyön

Kovács Zsolt

Képzőművészeti kiállítás, fogyatékkal élők hangversenye, önkéntes szerepet vállaló operaénekes és Omega-dalok a színházban – ezek csupán töredékei a javában zajló Szent György Napok kulturális forgatagának. A rendezvénysorozat több mint háromszáz programot kínál, így esély sincs arra, hogy egy személy minden eseményre ellátogasson. Az esős idő egyelőre nem zavarja a Szent György Napokat, hiszen csütörtökig kizárólag zárt térben, művelődési intézményekben zajlanak az események, de a várost láthatóan megmozgatja a rendezvény. Nagy baráti társaságok csoportjai vonulnak sietősen az utcán, a sokszor egymás után kezdődő előadásokra.

Kísérleti fényképek Jovánovicsról

A sepsiszentgyörgyi Magma Kortárs Kiállítótér adott helyet Jovánovics György budapesti szobrászművész rendhagyó kiállításának, amely ezúttal nem térplasztikákat, hanem kísérleti fotografiai alkotásokat, filmet, képregényt és monoptípiákat tár a látogatók elé. A tárlaton több mint száznyolcvan kép szerepel, amelyek az elmúlt negyven év természetéből válogatta össze a művész. Sebestyén Ágnes művészettörténész elmondta: a tárlaton olyan művek is helyet kaptak,

Városnap színpad. Az Omega dalait egységes történetté fűzték az Égi vándorban

Fotó: Henning János

amelyeket eddig nem állított ki a művész. Grubisics Levente fesztiváligazgató a kiállítás előtti sajtótájékoztatóján közölte: fontosnak tartották, hogy a jelentős kortárs művészeknek is jusson hely a városnapokon, így a tárlat költségeinek jelentős részét a fesztivál költségvetéséből finanszírozták, és arra is hangsúlyt fektettek, hogy a kiállítás a továbbiakban is látogatható legyen, amikor igénybe vehető a magyar és román nyelvű tárlatvezetés is.

Színekkel írt kottából játszott a Parafónia

„A zene mindenkié” jelszóval tartott hangversenyt a budapesti Parafónia zenekar, amelynek tagjai fogyatékkal élő személyek, akik különleges, színekkel írt kotta és

gyógypedagógiai módszerek révén tanultak meg hangszereken játszani. A tizenhárom tagú zenekar elsősorban szimfonikus zenét játszott a Krisztus Király-templomban, így Bach-, Beethoven-, Mozart-, Schubert-műveket, illetve a Liszt Ferenc-emlékévre való tekintettel, a nagy zongoraművész, zeneszerző *Szerelmi álmok* című darabját is előadták.

Fabényi Réka zenekarvezető elmondta, olyan kottát használnak, amelyen a hangok magasságát színek, a hangok hosszúságát körök jelzik, minden hangot más-más szín jelöl, ezek a színek ismétlődnek meg a hangszeren is. A módszert Heinrich Ullrich német gyógypedagógus dolgozta ki, és csupán a színek azonosításának képességét igényli a ze-

nésztől. A fogyatékos gyerekek szülei 1997-ben alapították meg A zene mindenkié egyesületet, és ötven sérülttel foglalkoznak.

Omega a színházban

A Szent György Napok színházi előadásainak sorában kiemelkedő produkció volt a veszprémi Pannon Várszínház Omega-dalokra épülő, *Égi vándor* című előadása, amely lenyűgözte a közönséget a kiváló zenekari hangzással, a hibátlan énekekkel és a lendületes, sokszor veszélyes táncokkal. Az Omega úrkorszakából származó, illetve a nyolcvanas években készült lemezeiről összeválogatott dalokat sikerült összefüggő darabbá gyúrni. A főszereplő Égi Vándor bolygónkra érkezik

boldogságát keresve, de „tíz-ezer lépés” választja el tőle, ezért visszatér a csillagok közé. A musicalben végig jelen van a feketebe öltözött Látogató, aki kívülről irányítja az eseményeket, rendszeresen konfrontálódik az Égi Vándorral. Kiemelkedő teljesítményt nyújtottak a veszprémi színház művészei, akik nemegyszer veszélyes helyzetekben, több méter magasból fejjel lefelé lógva is hibátlanul énekeltek, miközben az LGT emlékenekar élőben muzsikált.

Az önkéntesség nagykövete

A huszadik városnapok egyik sztárvendége a New York-i Metropolitan énekesnője, Miklósa Erika hétvége óta Sepsiszentgyörgyön tartózkodik, és koncertjére való felkészülése mellett az önkéntességről is tárgyal a helyi civil szervezetekkel. Az Önkéntesség Évében ugyanis különleges szerep jutott a leghíresebb magyar operaénekesnőnek: az év elején Amerikában vehette át az Önkéntesség Évének Nagykövete címet. Miklósa Erika elmondta: a helyiekkel azokat a tapasztalatokat osztja meg, amelyek segíthetik őket az igazi önkéntes tevékenység folytatásában. Miklósa szerint itthon is meg lehet változtatni azt a szokást, hogy az önkéntesek elvárják munkájuk után a fizetséget. ◀

Milliós Márai

Hírösszefoglaló

A budapesti Helikon Kiadó 15 év alatt több mint egymillió kötetet adott el a szerzőtől. Áprilisban indult egy online közvélemény-kutatás Márai Sándorról, amely arra kereste a választ, hogy vajon mitől olyan kedvesek számunkra az író művei. Márai, a válaszadók 44 százalékának megoszlásából az derül ki, hogy a gondolkodó Márai a legvonzóbb a résztvevők 44-százaléka számára. Mintegy 29 százalékuk kedveli benne az író, 20 százalék a polgárt, 6 százalék a hányatott sorsú emigránst, 1 százalék pedig nem nyilatkozott. Az író elsősorban az értékrendjével „hódít”, ezt a válaszadók 46 százaléka állította, másodikként gondolkodásmódját kedvelik (34 százalék), 17 százalék emelné ki elsőként a stílusát, 2 százalék pedig a magatartását. A közkeletűség ellenére érdekes, hogy a szavazók 45 százaléka gondolja Márait túlságosan pesszimistának, 24 százalék kifogásolja az író emberektől való elzárkózását, 13 százalékuk arisztokratizmusát. Továbbra is *A gyertyák csonkig égnék* és a *Füves könyv* vezet a népszerűségi listát, de jól ki az utolsó előtti kérdés válaszaiból, de sokan kedvelik még a *Teljes Napló* sorozatot, az *Egy polgár vallomásait*, valamint az *Eszter hagyatékát*. ◀

Lájkolják Oszama halálát

Oszama bin Laden halálhíre tovább fodrozta a média hullámain, amelyek Vilmos herceg esküvője után „elsimulni” látszottak. A Twitter legyőzte a hagyományos médiumokat, Obama bejelentése után mindenki Oszama haláláról beszélt, ami valóságos pánikot váltott ki Hollywoodban.

ÚMSZ-összeállítás

► Annak érdekében, hogy a lehető leggyorsabban jelentsék Oszama bin Laden terroristavezér halálhírét, a média valósággal összezavarodott. A Fox News egyik amerikai társadójának bemondója például annyira lelkes lett Oszama likvidálásának hírére, hogy zavarában összekeverte a néhai terroristavezér nevét az amerikai elnökével. Hasonlóképpen járt Norah O' Donnell, az MSNBC munkatársa is, aki Twitter-üzenetében Oszama helyett Obamát „temette el”.

A Twitter csiripelt elsőként

A híradásban egyébként ezúttal sem a hagyományos média győzött, bár Obama a Fehér Házban televíziós beszédben jelentette be a Breaking News-t. Oszama bin Laden halálhírét azonban elsőként Keith Urbahn, az amerikai védelmi minisztérium korábbi kabinetfőnöke által küldött Twitter-üzenete közölte, megelőzve más, hivatalos hírforrásokat. (A CBS szerint azonban elsőként egy Abbottabad városában élő IT-konzultáns számolt be az Oszama bin Laden halálával végződő amerikai katonai akcióról a Twitteren.) A hír a bin Laden elleni akcióról persze már akkor kiszivárgott, amikor a New

York Times vasárnap este közölte, hogy Obama elnök beszédét készülő mondani. A Twitter, Facebook és más közösségi oldalakon is megjelentek a spekulációk az elnök beszédének témájával kapcsolatban. Az első hír Keith Urbahn Twitter-üzenete volt: „Megbízható forrásból tudom, hogy Oszama bin Laden megölték”. Beszédében Obama már csak megerősíteni tudta a Twitter-üzenetet.

York Times vasárnap este közölte, hogy Obama elnök beszédét készülő mondani. A Twitter, Facebook és más közösségi oldalakon is megjelentek a spekulációk az elnök beszédének témájával kapcsolatban. Az első hír Keith Urbahn Twitter-üzenete volt: „Megbízható forrásból tudom, hogy Oszama bin Laden megölték”. Beszédében Obama már csak megerősíteni tudta a Twitter-üzenetet.

Online ünneplés

Obama bejelentését követően a Google Trends szolgáltatásban a

Hollywood „gyászol”

A világ legkeresettebb terroristavezérének kivégzése nem-

csak a médiát forgatta fel, hanem az amerikai filmgyártást is. Hollywoodban valóságos pánik tört ki Oszama bin Laden likvidálása után, ugyanis a stúdiók több filmet is beterveztek annak életéről. A legígéretesebb projekten Kathryn Bigelow, a Bombák földjén című iraki háborús film Oscar-díjas rendezője munkálkodott.

A Kill Bin Laden című film a terrorvezér életét, illetve egy elene irányult sikertelen akció történetét dolgozta volna fel. A forgatókönyv már készen van, bin Laden halálhíre miatt azonban újra kellene írni az egészét, de az is lehet, hogy kukába dobják a terveket. A készítőik azonban még bizakodnak, és azt tervezik, hogy más irányba viszik el a sztorit. Más stúdiók félredobták az eddigi terveiket és azonnal nekiláttak bin Laden halálának megfilmesítéséhez. A versenyt most az dönti el, hogy melyik film kerül leghamarabb a mozikba. ◀

Oszama bin Laden terroristavezér halálhírét a Twitter nevű mikroblogszolgáltatás a tévék előtt csiripelte el. Fotó: CBS/AP

Mogulosodik Schwartzberg

ÚMSZ

► Miután Elan Schwartzberg izraeli-román üzletember hivatalosan is az ország legbefolyásosabb hírtévénének, a Realitateának a többségi részvényesévé vált, azzal „sokkolta” a hazai médiatársadalmat, hogy bejelentette: Sorin Oancea és Bobby Păunescu mellett társtulajdonosa a BITV-nek is. „Elismerem és leellenőrizheti ön Bobby Păunescu úrnál (a BITV többségi tulajdonosa – szerk. megj.) vagy akár Oancea úrnál (Sorin Oancea a BITV menedzsere – szerk. megj.), hogy részvényeim vannak ebben a trösztben. Nem avatkozok közbe soha, nem telefonálok, nem fogok feszegetni” – jelentette ki egy telefonos beszélgetés során Elan Schwartzberg a Robert Turcescu által moderált talkshowban. A Gândul című online lap megkeresésére azonban a B1 TV Channel nevű cég, amely a csatorna licencjoga, cáfolta, hogy Elan Schwartzbergnek köze lenne a tévéhez. „Csupán egy ígéret van arra, hogy a részvények 10 százalékát áruba bocsátják” – tudta meg a lap. ◀

Szomorú az EU-s sajtójövő

MTI

► A magyar médiatörvény megmutatta, hogy még Európa közepén is milyen könnyen megtörténhet a sajtószabadság korlátozása; az azonban kétséges, hogy egy közös uniós „médiatörvény” segítene-e megakadályozni a hasonló eseteket – vélekedett Rubina Möhring, a Riporterek Határok Nélkül (RSF) ausztriai szervezetének elnöke a Der Standard című liberális osztrák

Rubina Möhring

lapban megjelent cikkében. A világban 160 sajtómunkás ül börtönben, Liu Hsziao-po (Liu Xiaobo) Nobel-békedíjas kínai ellenzéki író, a felesége, valamint Aj Vej-vej (Ai Weiwei), a kínai rendszert bíráló művész holléte ismeretlen – hívta fel a figyelmet a sajtószabadság világnapja alkalmából Möhring. Az Európai Unióban is vannak azonban „több mint nyugtalanító” média-és ezzel demokráciapolitikai hiányosságok – tette hozzá.

Felidézte, hogy Viviane Reding uniós biztos februárban a Der Standardnak adott interjújában azt mondta, legkevesebb tíz tagállamban, köztük Ausztriában nem a legjobb a sajtószabadság állapota. Reding „kijózanító” helyzetértékelése – tette hozzá – az új magyar médiatörvényhez kapcsolódóan hangzott el.

A törvényt a szerző „rendkívül korlátozóként” jellemezte. Az EU reakciója először felháborodott, de végül „puha” volt, Magyarország „enyhén módosította a törvényt és ezzel a dolog el volt intézve” – vélekedett. Emlékeztetett: Viviane Reding egészséges uniós médiatörvényt szorgalmazott. Kérdéses azonban, hogy egy közös európai törvényhozás valóban képes-e javítani a sajtószabadság helyzetét. ◀

Kettős tükör

A Nature című tudományos folyóirat áprilisi felmérése szerint a világon gazdaságilag fejletteknek mondható körülbelül háromtucatnyi államban túltermelés van doktori fokozattal rendelkező értelmiségiekből. Romániában azonban ebből nem lehet baj, hiszen elsősorban nem vagyunk gazdaságilag fejlettek, másodsorban meg bármennyi „doktor” is termeljenek az egyetemek, Guță, Salam mánélészövegei, Columbeanuék családi viszonyai, a bulvármédiának hála, annyira ismertek országunkban, hogy lassan már csak ezen „kulturális jelenségek” kutatásával lehet majd PhD-t szerezni. Ha a jelenlegi „doktorgyártási” trend folytatódik, pár év múlva ilyen akadémiai értekezésekkel szembesülünk majd: „Mánéliszták közzereplése – Guță megváltja Retealsófalva adósságát”, „A 'Nu știu'-típusú vírusvideók nézettsége”, „Bíróverések bundázott focimeccseken 1989 után”. És akkor majd megnézhetjük magunkat. Vagy már most is?

(prior)

Postafiók

Újra megnyitják a kolozsvári Győzelem mozi

Újra megnyílik a kolozsvári Győzelem (Victoria) mozi május 6-án, pénteken este, az Ursul című film vetítésével, amelynek soundtrackje Goran Bregovic munkája – írja a transindex.ro. Dan Chișu rendező filmjét 20 órától a meghívottak, 22 órától a nagyközönség is megtekintheti, szombattól, május 7-étől pedig egész napos programmal működik majd a mozi. A mozi a helyi tanács döntése alapján a TIFF és a Comedy Cluj szervezői által létrehozott Victoria Film Szövetség működteti majd, igazgatója Dan Mocanu lesz. Amint arról lapunkban beszámoltunk, a moziban 2010. december eleje óta szünetel a vetítés, akkor járt le Jakabffy Samu üzemeltető szerződése a helyi önkormányzattal.

Assange: kémgép a Facebook

„A Facebook a valaha feltalált legelképezetebb kémgépezet. Ott van a világ legteljesebb adatbázisa, amiben benne vannak az emberek, a kapcsolataik, a címük, tartózkodási helyük, levelezésük, és a rokoniak is – az Egyesült Államokon belül, úgy, hogy mindehhez hozzáfér az amerikai hírszerzés” – mondta tegnap Julian Assange, a Wikileaks szivárogtató sajtó alapítója a Russia Todaynek adott interjújában. A Wikileaks első embere szerint ugyanakkor nem igaz, hogy a Facebookot a titkosszolgálatok üzemeltetnék. „Egyszerűen arról van szó, hogy az amerikai hírszerzés képes jogi és politikai nyomást gyakorolni rájuk. És mivel költséges lenne egyenként kiadni az adatokat, automatizálták a folyamatot. Mindenkinek tudatában kell lennie annak, hogy amikor bejelöli ismerőseit a Facebookon, ingyen munkát végez az Egyesült Államok hírszerzésének azzal, hogy felépíti neki ezt az adatbázist” – jelentette ki.

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

Május 4., szerda

Az év 18. hete és 124. napja, hátravan 241 nap

Ma Mónika és Flórián napja van.

A Mónika (régibbi írásmódja Monika) vitatott eredetű női név. A leginkább valószínű, hogy karthágói pun eredetű, jelentése: istennő, viszont mások szerint görög eredetű és jelentése: magányos, megint mások szerint viszont latin eredetű és jelentése: intő, figyelmeztető. Egyes források indogermán eredetű névként említik, ahol jelentése: megmentő.

A Flórián férfinév a latin Florianus rövidülése. Jelentése: virágos, virágzó. Holnap a **Györgyi és Irén** nevéük ünnepe.

Évforduló

- 1521 – Luther Márton Wartburg várába érkezik, ahol 1522. március 1-jéig a Biblia fordításán dolgozik.
- 1541 – Buda ostroma.
- 1814 – Napóleon megérkezik Elbára.
- 1970 – Az ohioi Kent Állami Egyetemen a Nemzeti Gárda tüzet nyit a háború ellen tüntető diákokra (4 diákot megölnek).
- 1979 – Margaret Thatcher, az első női brit miniszterelnök megalakítja konzervatív kormányát.

Vicc

– Nos, sikerült követnie a férjemet? – kérdezi egy asszony a magánnyomozótól.

– Igen, végig a nyomában voltam, amikor kijött az étteremből, bement egy kávézóba, aztán pedig egy hotelbe.
– És kiderült, hogy ott mit csinált?
– Igen, egyértelmű, hogy önt követte, asszonyom.

Recept

Medvehagymás töltött tojás
Hozzávalók: 8 tojás, 2 cs. vajretek, ½ cs. sárgarépa, 12-14 medvehagymalevél, 2 dl natúr joghurt v. tejföl, 1 ek. majonéz, 2 kk. mustár, 1 cs. petrezselyemzöld, só, bors.

Elkészítés: 3-4 medvehagymalevet és a petrezselymet finomra vágjuk. A tojásokat keményre főzzük. A sárgarépát lereszeljük, a retek hajszálvékony szeletekre vágjuk. A főtt tojásokat félbevágjuk, a sárgájukat keverőtálba tesszük, a fehérjéket pedig egy lapos tárla. A tojássárgájához adjuk a joghurtot, mustárt, majonézt, az aprított zöldfűszereket, sózzuk, borsozzuk. Villával alaposan kikeverjük, ha túl sűrűsággá száraz lenne, a joghurt mennyisége növelhető. A töltésre váró fél tojásfehérjéket az előkészített sárgarépára és retekre rakjuk. A zöldfűszeres keveréket nyomószákkal a tojásfehérjékbe töltjük. Végül a maradék medvehagymával, retekkel és sárgarépával csinosítjuk. Tálalás előtt 10-15 percre betesszük a frizsiderbe.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Csodálatosan regenerálódik a mai napon. Boldoggá teszi a jelenlegi partnerkapcsolata, legyen az szakmai vagy szerelmi. Örül, hogy köze van ehhez a személyhez.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Tevékenysége révén olyan emberekkel ismerkedik össze, akikben segítő, hűséges és szórakoztató barátokra lel. Befektetéseire koncentrálnak.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

A pénzügyekre összpontosít, természetesen szeretné növelni jólétét. Valaki nem kívánt figyelmet tanúsít ön iránt. Am hűséges természetét közli az illetővel, szíve foglalt.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Szeretne szakítani korábbi életmódjával, és új környezetben próbál tiszta lappal indulni, hogy bebizonyíthassa (önmagának is), mire képes. Csak önerőből érheti el a kitűzött célt.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Mozgalmas napnak néz elébe. Munkájával kapcsolatban rengeteg megbeszélés lesz, a folyamatban lévő ügyekben pedig gyökeres változásokra számíthat.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Azt kapja vissza, amit ad. Ne sértődjön meg, amikor keresztülvázzák a számítását, hanem jus-

son eszébe, hogy korábban ön is ugyanazt tette valakivel.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Olyan megbízást kaphat, amit csak vonakodva vállal. Túl sok tényező zavarja. Pár nap múlva örülni fog, hogy mégis elvállalta.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Új és váratlan ügyekkel kell foglalkoznia májusban. Anyagiilag ez egy kedvező időszak, de meg kell érte dolgoznia. Nem vet meg semmiféle módszert, ha hasznot hoz.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Érdemes volna önállósítani magát. Fogadja el, ha a főnöke olyan feladattal bíz meg, amit egyedül kell elvégeznie. Így ki próbálja erejét, a siker pedig növeli önbizalmát.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

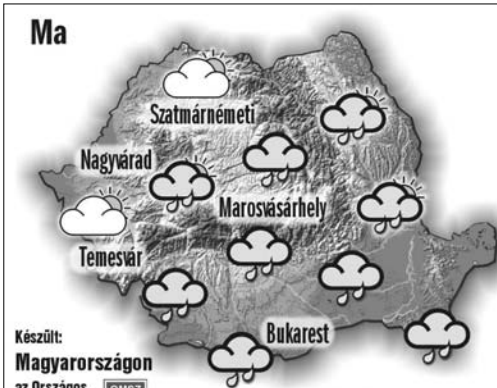
Azon gondolkodik, hogy életmódjában bizonyos változtatásokat szeretne véghezvinni. Szakítson több időt meditálásra, és hallgasson lelki sugallatára.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Kellemes napra számíthat. Valaki, aki önt nagyon szereti, emlékezteti vonzalmára. Szaktudását használva ezúttal pénzben is kamatoztatni tudja.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Elhatározza, hogy igyekszik úgy cselekedni, hogy abból a legtöbb haszna legyen. Az a személy, akitől sokat várt, túl sokat taktikázik.

A következő napok időjárása

Csütörtök
13°C
15°C
Bukarest
Gomolyfelhős, napos, szeles időre van kilátás, csak néhol fordulhat elő zápor.

Péntek
14°C
13°C
Bukarest
A nappali gomolyfelhőképződésből elsősorban a hegyekben zápor előfordulhat.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Kezdetben erősen felhős lesz az ég, majd napközben nyugat, délnyugat, felől felszakadozik a felhőzet, egyre többfelé süt ki a nap. Eleinte többfelé, majd egyre kevesebb helyen várható eső, zápor, néhol zivatar.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	17°C	5°C
Brassó	13°C	2°C
Bukarest	16°C	11°C
Csiksztereda	15°C	3°C
Kolozsvár	15°C	4°C
Marosvásárhely	16°C	5°C
Nagyvárád	16°C	4°C
Szatmárnémeti	15°C	4°C
Temesvár	17°C	5°C

Fogkö

Horváth István

***	ISMÉTELT TILTÁS	FELHASZNÁLÓ	KÉZZEL JELEZVE MEGÁLLIT	ÜNNEPELYESEN ATAD	MEDICUS (RÓV.)	ANTONOV GÉPJELE	GUNS... ROSES: EGYÜTTES	SZÜRKÉS-FEHÉR SZÍNŰ NEHEZFÉM	LAP A MAGYAR KARTYABAN
KASZTÍLIA VÁROS									
... EZÜST, HIGANY							KÉT VILÁG FEGYVERÉS POLGÁR-ORSÉG		
***	KÖZZÉTESZ						MISTRESS (RÓV.)		
	LAKÓ-ÉPÜLET ÖLDALA						RIZSES ÉTEL		
NAGYOBB RÓG						BILLIOMOD			
ÁLTALÁNOS (RÓV.)				GABONARAKTÁR					AZ ELHÍZÁS JELE
				BORÍTÓ ÜVEG					
PÁROS SZÁMI			MAGYAR VALENTIN DAGANAT						
MESE, MESE-MONDÁS									
ÉGSZÍNŰ, ÉGKÉK					APÁK ÉS... TURGEV-NYEV				
TAKARMÁNY-NÖVÉNY					BOHR				AZ A TÁVOLABBI

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:

013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő: Salamon Márton László

Vezető szerkesztő: Cseke Péter Tamás

Vezető publicista: Agoston Hugó

Főmunkatársak: Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők: Moldován Árpád Zsolt (Aktuális) Bogdán Tibor (Hátér) Baló Levente (Kultúra) Szakács Zsuzsanna (Gazdaság) Turós-Jakab László (Sport) Farkas István (Média) Orosz Anna (Életmód) Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező: Osváth Annamária

Tudósítók: Antal Erika – 0740-106684 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő: Tofán Levente

Grafikus: Horváth István

Tördelőszerkesztők: Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser: Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak: Baricz István – 0788-488739 Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos: Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

MÉDIAPARTNEREK

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Sláger Rádió
fm 105.9

F95 FM SICULUS Rádió

95.1 fm Paprika Rádió
Fülön csíp.

94.0 fm PROFÍ RÁDIÓ
A ZENE ARÁD BELŐLE

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ FM 95,6
www.radiocluj.ro

Hajráznak az amerikaiak Jégkorong

T. J. L.

▶ Az amerikai válogatott az első harmadban hátrányban volt (0-2), de végül 4-2-re legyőzte a norvég csapatot a Szlovákiában zajló jégkorong-világ bajnokság C csoportjának második fordulójában. A tengerentúliak így százszázalékosak. Ugyanabban a kvartettben a svédek 3-0-ra verték az osztrákokat, és négy pontjukkal felzárkóztak a hatpontos amerikaiak mögé. A D csoportban a csehek ottakták a dánokat (6-0), a finnek pedig 3-2-re nyertek a lettek ellen. **Az állás:** 1. Csehország 6 pont, 2. Finnország 5, 3. Lettország 1, 4. Dánia 0. Az A csoportban a németek az oroszok után a szlovákokat is felülmúlták (4-3), míg az oroszok 6-4-re nyertek a szlovénok ellen. A csoport állása: 1. Németország 6 pont, 2. Szlovákia 3, 3. Oroszország 3, 4. Szlovénia 0. A B csoportban a forduló eredményei: Svájc–Fehéroroszország 4-1, Kanada–Franciaország 9-1. A sorrend: 1. Kanada 6 pont, 2. Svájc 5, 3. Franciaország 1, 4. Fehéroroszország 0. ◀

A tapasztalat diadala

Sznúker

Turós-Jakab László

▶ Negyedszer hódította el a sznükervilág bajnoki címet John Higgins, miután a hétfő éjszakába nyúlt fináléban 18-15-re verte Judd Trumpot a híres Crucible Theatre-ben. Vasárnap még a 21 éves angol fiatalember volt nyeregben, 10-7-re vezetett, majd 12-9-re.

Innen öt frame-et nyert Higgins, aki nagy tapasztalataira támaszkodva taktikailag uralni kezdte a mérkőzést. Trump zsinórban két játékot nyerve még egyenlített ugyan 14-re, aztán már csak futott az eredmény után.

A rendkívül színvonalas döntő minden izgalmát a 33. frame-ben csúcsozott. A bristoli zseni 60-0-ra vezetett, amikor elvétette a rózsaszínű golyót, de 29-60-nál ismét lehetőséget kapott. Egyetlen pontot szerzett, majd Higgins 14-et, és 43-61-es állásnál, két golyóval az asztalon, a skót hihetetlen sznükert ért el. Nehéz helyzetben Trump nem találta el a rózsaszínű golyót,

A negyedik cím. A skót John Higgins előzőleg 1998-ban, 2007-ben és 2009-ben volt világbajnok

és az ellenfélnek ajándékozott hat pont végül elegendőnek bizonyult Higgins 62-61-es sikeréhez.

Higgins, aki előzőleg 1998-ban, 2007-ben és 2009-ben volt világbajnok, idei sikeréért 250 ezer fontot kapott, Trumpnak felekkora pénz-

díj járt a második helyért. A Wishaw-i Varázsló immár harmadik az örökrangsorban, nála több világbajnoki címmel csak a honfitárs Stephen Hendry (7) és az angol Steve Davis (6) büszkélkedhet 1977 után, amióta a vb-döntő a Crucible-be költö-

zött. A Higgins-Trump-finálé a második legerősebbnek kiáltották ki, Shaun Murphy és Matthew Stevens 2005-ös párharcát. Ez volt Higgins 24. sikere egy pontszerző versenyen, már csak Hendry (36) és Davis (28) előzi meg. ◀

Erdély kupa iskolásoknak

ÚMSZ

▶ A Communitas Alapítvány és a nyáradszeredai Bocskai István Iskolaközpont szervezésében kerül sor május 6-8. között Nyáradszeredában a 7. országos középiskolák labdarúgótornára, az Erdély kupa keretében zajló rendezvényre. A sporteseményen nyolc erdélyi magyar középiskola csapata vesz részt: a szatmárnémeti Hám János Római Katolikus Iskolaközpont, a dévai Téglás Gábor Iskolacsoport, a beszercei Andrei Muresanu Főgimnázium, a szovátai Domokos Kázmér Iskolaközpont, a gyergyószentmiklósi Salamon Ernő Líceum, a csíkszeredai Segítő Mária Gimnázium és a nyáradszeredai Bocskai István Iskolaközpont suliválogatottja. A szervezők szerint az Erdély kupa kiváló lehetőséget biztosít az erdélyi iskolákban tanuló magyar diákok számára, hogy egymást megismerjék, szoros kapcsolatokat alakítsanak ki. Ugyanakkor tudatosítani kívánja bennük a fair-play, a mozgás, az egészséges életmód fontosságát. ◀

Célegyenesben a Liga-1

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Négy forduló maradt hátra a labdarúgó-Liga-1 2010-11-es idényéből, és egyelőre csak annyi biztos, hogy a Victoria Brănești és a Sportul Studențesc visszatér a második vonalra, csakúgy, mint a 2008-09-es szezon bajnoka, a szponzor nélkül maradt Unirea Urziceni.

A 30. forduló hétfő esti mérkőzésein egy-egy hazai, illetve idegenbeli siker született. Medgyesen a Gaz Metan 2-1-re nyert a Dinamo ellen a gólokat Bawab (35.) és Pîrvulescu (90+4), illetve Alexe (90+2) szerezte. Kolozsváron a galaciak Antal (81. perc) góljával nyertek a címvédő CFR 1907 ellen, s az Oțelul riválisainak vezetői azonnal reagáltak erre a 0-1-re. Adrian Porumboiu, a Vaslui mecénása kimondta, hogy szerinte a kolozsváriak nem is akartak nyerni, míg Marian Iancu, a temesváriak pénzelője szerint a „vasutasokat megrövidítette” Cristian Balaj játékevezető.

Tény viszont, hogy a bajnoki címért immár csak hárman maradtak versenyben, s a hátralevő fordulóknak éppen egymás ellen játszanak: csütörtökön a Vaslui a Temesvárt fogadja, s a Begamenti alakulat a 33. fordulóban az Oțelul vendége lesz.

Miután hosszabb-rövidebb BL-kalandra csak az új bajnok és a második helyezett számíthat, a fennmaradó EL-helyekért három bukaresti gárda, a Dinamo, a Steaua és a Rapid, valamint a Medgyesi Gaz Metan fut-

versenyt. Három csapat hajt a negyedik kieső hely elkerüléséért, a Pandurii Târgu Jiu, a Beszercei Gloria és az Universitatea Craiova. Utóbbiak feladata tűnik a legnehezebbnek, miután az Oțelul (idegenben), a Dinamo (otthon), a Gloria (i) és a Gaz Metan (o) ellen kell még pályára lépniük.

Ma négy mérkőzéssel indul a 31. forduló műsora: Urziceni–Brănești (összesen: 1-4) – 15.30 óra, GSP Tv, Marosvásárhely–Pandurii (1-4) – 17.30 óra, GSP Tv, Brassó–Astra (0-3) – 19.30 óra, Digi Sport, Steaua–Rapid (0-0) – 21.30 óra, Digi Sport. A további menetrend: csütörtökön: Gloria–Gaz Metan (1-2) – 15.30 óra, GSP Tv, Kv. U–Sportul (0-2) – 17.30 óra, GSP Tv, Vaslui–Temesvár (1-2) – 19.30 óra, Digi Sport, Oțelul–Craiova (1-0) – 21.30 óra, Digi Sport. Pénteken: Dinamo–Kv. CFR 1907 (0-1) – 20.30 óra, Antena 1. ◀

A táblázaton:	
1. Temesvár	30 15 14 1 54-33 59
2. Oțelul	30 17 7 6 39-22 58
3. Vaslui	30 16 9 5 44-24 57
4. Dinamo	30 14 8 8 61-45 50
5. Steaua	30 14 8 8 40-25 50
6. Rapid	30 13 10 7 38-20 49
7. Gaz Metan	30 12 11 7 36-29 47
8. CFR 1907	30 10 11 9 43-36 41
9. Vásárhely	30 11 8 11 32-37 41
10. Kv. U	30 11 8 11 43-50 41
11. Astra	30 8 14 8 29-28 38
12. Brassó	30 8 13 9 29-33 37
13. Pandurii	30 8 10 12 32-41 34
14. Gloria	30 8 8 14 31-44 32
15. Craiova	30 7 8 15 32-41 29
16. Brănești	30 4 10 16 30-54 22
17. Urziceni	30 5 7 18 19-51 22
18. Sportul	30 6 2 22 30-49 20

A címért és a bent maradásért

Kosárlabda

T. J. L.

▶ A rájátszás utolsó előtti fázisának harmadik „fordulójával” folytatódik ma a férfi kosárlabda-bajnokság, s miután a párharcok az egyik fél harmadik győzelméig tartanak, három helyszínen már este döntés születik.

A címvédő CSU Asesoft biztosíthatja helyét a döntőben, miután Ploiești-en 89-85-re és 82-72-re nyert a Steaua Turabo ellen. A ma esti bukaresti mérkőzés 19.30-kor kezdődik és a TVR 3 köz-

vetíti élőben. Ha a házigazdák nyernek, akkor holnap ismét megmérkőzik egymással a két gárda, s 18.25-től sugároz élőben a TVR 3.

Medgyesen viszont egész biztosan két meccset játszik a döntőbe jutásért a helyi Gaz Metan és az U-Mobitelco BT, miután a múlt hét végén, Kolozsváron, a vendégek nyerték az első (67-65), a házigazdák pedig a második (78-72) mérkőzést. S miután mindkét fél már négy meccs után dűlőre vinné a dolgot, nagy csatákra van kilátás.

A 13-16. helyezetteknel a kiesés elkerülése a cél, ma és

ha még szükséges holnap is, Iași-ban és Brassóban játszanak. A múlt hét végén Csíkszeredában a Hargita Gyöngye BC 96-90-re és 102-93-ra verte a Politehnica Iași együttesét, míg a SCM U Craiova sem botlott a Brassói CSU Cuadripollal szemben, 93-78 és 88-71. Nyolc csapat számára a bajnokság már befejeződött: a vásárhelyi BC Mureș az 5., a Nagyvárad a 6., a Szeben a 7., a BCM Argeș Pitești a 8., a CS Otopeni a 9., az Energia Rovinari a 10., a Temesvári BCM a 11., a CS Municipal Bukarest pedig a 12. helyen zárt. ◀

BL: ismét döntőzne az MU

Labdarúgás

Híresszefoglaló

▶ Ha a papírforma beigazolódik, és a Manchester United ma este továbbjut a Schalke 04 ellenében, az angliai Vörös Ördögök négy éven belül harmadik döntőjüket vívhatják a labdarúgó-Bajnokok Ligájában. Sir Alex Ferguson tanítványainak erre több mint jó esélyük van, miután az első mérkőzésen rendkívül könnyedén, 2-0-ra diadalmaskodtak Gelsenkirchenben, ahol is a hazaiak csak a német válogatott első számú kapusának, Manuel Neuernek köszönheték, hogy nem nőtt ennél is nagyobbra a két csapat közti gólkülönbség. Az viszont nem kedvező előjel a Manchester számára, hogy vasárnap 1-0-ra elbukta a bajnok-

Sir Alex Ferguson

ságban az Arsenal elleni rangadót, ezzel pedig előnye három pontra csökkent a címvédő Chelsea-vel szemben. Éppen ezért a skót mes-

ter várhatóan egy alaposan felforgató – némiképpen tartalékos – tizenegyet küld majd pályára a németek ellen, Paul Scholes, Dimitar Berbatov és Michael Owen is lehetőséget kap.

A Schalkénak azzal a tudattal kell pályára lépnie szerdán, hogy a hosszabbításhoz is legalább két gólt kell rúgnia anélkül, hogy egyet is kapna, márpedig az MU ebben az idényben 11 BL-mérkőzésén összesen három találatot engedélyezett a riválisoknak.

A párharc továbbjutója az FC Barcelona és a Real Madrid párharcának győztesével találkozik a Wembley Stadionban, a május 28-i fináléban. Megeshet, hogy 2009 után ismét Barcelona–Manchester United-döntőt rendeznek a legrangosabb európai kupasorozatban. ◀

Röviden

Sztrájk vagy egyéb?

Marian Iancu, a Temesvári FC labdarúgócsapatának mecénása szerint a Liga-1 élvonala nem fog megjelenni Vaslui-ban, a csütörtök esti bajnoki mérkőzésen. Iancu szerint azért maradnak távol, mert Alexandru Deaconu fűjja majd a sípot, a játékevezetői testület (CCA) szerint azonban az igazi ok a játékosok lázadása.

Élen a Barcelona

A spanyol FC Barcelona vezetői a labdarúgás történetével és statisztikájával foglalkozó szervezettel, az IFFHS aktuális klubvilágranglistáját, megelőzve az ősi rivális Real Madridot és az FC Portót. A legjobban helyezett román csapat a Steaua, amely a 103., a magyar bajnok Debreceni VSC a 141.

A hajrában nyert a Juventus

A vendég Juventus egy 87. percben szerzett góllal győzte le az összecsapás utolsó 10 percében emberhátrányban futballozó Laziót az olasz labdarúgó-Serie A 35. fordulójának hétfő esti zárómérkőzésén. A Zebrák a hetedik helyet foglalják el a táblázaton.

Nyert az Espanyol

A 8. Espanyol hazai pályán 2-1-re legyőzte az egy hellyel előtte álló Athletic Bilbao-t a spanyol labdarúgó-Primera División 34. fordulójának hétfő esti zárómérkőzésén.